

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei

275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet

[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Gaŗezera jubileju
gaidot**

GUNDARS STRAUTNIEKS

Šodien, pēc 50 gadiem, ar
gandarījumu varu teikt, ka biju
pie Gaŗezera „šūpuļa” 1965. ga-
da pavasarī.Gaŗezera īpašumu, agrāko
Čikāgas gaidu organizācijas
īpašumu Mičigānas pavalstī,
atrada prāvests V. Vārsbergs
1964. gadā. Gaŗezera platība –
162 akri ar 2600 pēdu smilšainu
pludmali. 1965. gadā Verners
Treimanis no Kristus draudzes
Detroitā lika Gaŗezera finan-
ciālos pamatus un nodibināja
akciju sabiedrību. Jaunā akciju
sabiedrība nopirka Gaŗezera
īpašumu par \$115 000. Par Gaŗ-
ezeru V. Treimanis teica tā:„Latviešu Centrs Gaŗezers ir
domāts kā visas latviešu sabied-
rības nacionāli kulturāls pasā-
kums. Gaŗezeram nav nodomā
sacensties ar citām vietējām un
centrālām latviešu iestādēm, bet
gan sekmēt to darbību, to papild-
dinot, dodot latviešu sabiedrībai
to, kas nav pa spēkam atsevišķām
mazākām organizācijām. Vai
jūs atbalsts būs liels vai
mazs, Gaŗezera vadība būs ikvie-nam pateicīga. Ziedojiet ne no
pārpilnības, bet no pārliecības.”Ar tādiem un līdzīgiem vār-
diem V. Treimanis uzrunāja
tautiešus un guva atsaucību.
Doma par draudžu vasaras no-
metni sākumā bija radusies
tālaika ASV Vidienes ev. lut.
draudžu garīgajam vadītājam,
prāv. P. Ķirsonam.Lai Gaŗezera iespējas īsteno-
tu, radās daudz ideju. Jaunie-
vēlētā Padome pacietīgi uzklau-
sija visus ierosinājumus, lai gan
reizēm runas izvērtās diezgan
„vētrainas”. Ideju par „pilna
laika” ģimnaziju ASV dzīvojo-
šiem jauniešiem aizstāvēja Dr.
Valdis Muižnieks.Diemžēl, šo ideju nevarēja
īstenot tīri praktisku apstākļu
dēļ: trūka klašu un internāta
telpu visa gada skolas vajadzī-
bām. Daļēji, šo ideju V. Muiž-
nieks realizēja Rietummičigā-
nas Universitātē (WMU) ar
STUDIJU CENTRU.Vasaras vidusskolas idejas au-
tors bija skolotājs Eduards
Avots! E. Avots bija labi pazī-tams kā sabiedriska darbinieks.
Daudz rakstījis periodikā, galve-
nokārt par jaunatnes audzinā-
šanas jautājumiem. Viņam bija
lieli nopelni rakstu publicēšanā
žurnālā *Akadēmiskā Dzīve* un
citos izdevumos. Feļetonus viņš
rakstīja ar segvārdu Lustu Justs.
Tie, kam vēl saglabājušās pirmo
gadu *Gaŗezera Ziņas*, atradis E.
Avota bieži ar humoru aprak-
stītos „notikumus” Gaŗezērā.
2014. gada GVV svinībās būtu
bijis vēlams pieminēt E. Avota
sniegumu!Es 1964/65. gadā strādāju
amerikāņu skolās Grandrapi-
dos. Vasarā man bija dažas ne-
dēļas brīvākas. Jau ziemā ar
mani sazinājās Treimanis, Vārs-
bergs, Vienības draudzes mācī-
tājs Lazda u.c. un aicināja nākt
vadīt Gaŗezeru. Aicinājumu pie-
ņēmu un ar sajūsmu gatavojos
jaunajiem pienākumiem.Tajā laikā vēl īpašumu pieska-
tīja Otrā pasaules kara veterāns
George Garrett. Viņš mani izva-
dāja pa visiem īpašuma stūrītiem,
pa visām kabīņu novietnēm, pa
plašo ezera pludmali un ap diķi,
ko šodien saucam par Dūņezeru.
Ar šo vīru sadraudzējos. Viņš
palika pie mums kā labā roka
gandrīz vēl veselu gadu, ar visu
to, ka te vairums čivināja viņam
nedzirdētā valodā.Gaŗezera Padome 1965. gada
sezonu noteica uz sešām ne-
dēļām. Ar steigu bija jāmeklē
audzinātāji, skolotāji, jāgatavo
pieteikšanās anketas, jāplāno
īkdienas nodarbības. Viss bija
jāpaveic ar visu to, ka vēl strā-
dāju pilnu laiku savā maizes
darbā. Bieži braucu uz Gaŗeze-
ru, lai labāk iepazītos ar jau-
najiem pienākumiem un ar po-
tencionāliem sarežģījumiem.
Galvenā rūpe bija par bērnu un
jauniešu izvietojumu un par
skolēnu skaitu, cik pieteiksies.
Elektrības toreiz nebija nevienā
kabīņu nogrupējumā. Mans bi-
rojs, ar vienīgo telefonu, bija
tagadējā kantīnē. Nedēļas no-
galēs ieradās talcinieki, kas paš-
aizliedzīgi paveica ļoti daudz:
tirija, krāsoja, nagloja, cirta krū-
mājus, ieraka stabus karogiem,
utt. Plānojot nodarbības, sarī-
kojumus, vadot ugunsiskus,
rūpējoties par jauniešu drošību
un kārtību, man dienas bieži
bija par īsām.Sezonas laikā katru rītu sākām
ar karogu pacelšanu un ar
„Dievs, svētī Latviju!” Vakarus
nobeidzām, rokās saslēgušies,
ar „Daugav's abas malas”.Šodien atskatoties, jāsaka –
vasara pagāja nemanot! Bijām
jauni, spara un sajūsmas pilni,
un galvenais, apzinājāmies, ka
tas, ko darām, ir nozīmīgs mūsu
jauniešu nacionālās apziņas
sekmēšanai. Gaŗezers ir veik-
smīgi kalpojis trimdas latviešu
sabiedrībai! Tie, kas bijām klāt
pie Gaŗezera darbības sākuma
dienām, varam atskatīties un
lepni teikt:

„Ir ielikti stingri pamati!”

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**AIREX - AVE SOL TRAVEL****A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.****Pavadīsim atvaļinājumu kopā ar bērniem
BEACHES kūrortā vai bez bērniem pie SANDALAS.
Viena cena (All Inclusive)**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666
6301-D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707
e-pasts: rigaven@aol.com

Nosaukti *Lielās mūzikas balvas* 2014 nominanti

15. janvārī notika lieliski organizēta un saturiski piepildīta kārtējās *Lielās mūzikas balvas* nominantu paziņošanai veltītā

ieguldījumu šogad saņems diriģents **Mariss Jansons**. Kā gan citādi!? Latvijas mūzikas draugiem joprojām spilgtā atmiņā ir

skaņojot 10 paša aranžētas latviešu tautasdziesmas, pierādīja, ka mūsu tautas mūzika ir liels dzēze materiāls. Neaizmirs

rijas bērnu „mātes” Dzintras Gekas mazmeita, *Kremerata Baltica* māksliniece, kuŗa Rīgas melomānus patīkami pārsteidza aiz-

raidis Latvijas Televīzijas 1. kanālis un Latvijas Radio 3 „Klasika”. **Uzziņai.** Lielā mūzikas balva (LMB) ir augstākais Latvijas valsts

Kaspars Ādamsons

Jānis Bombizo-Fedotovs

Magdalēna Geka

preses konference, uz kuŗu preses pārstāvjus aicināja šī gada nozīmīgākā mūzikas notikuma rīkotāji – apvienība *Latvijas koncerti* un Latvijas Kultūras ministrija. Šogad tā norisinājās DNB bankas namā Rīgā, Skanstes ielā. DNB banka šogad ir Balvas galvenais sponsors, tā arī iedibinājusi jaunu speciālbalvu – „Par talantu audzināšanu”, ko pasniegs cilvēkam, kuŗš, daloties savā pieredzē, mācījis un atbalstījis jaunus talantus. Šo balvu saņems paidagogs, diriģents un komponists **Jānis Kaijaks**. Maestro arī bija ieradies preses konferencē, un savā uzrunā ar neslēptu lepnumu pavēstīja, ka viņa audzēkņu pulkā ir izcilie diriģenti Ainārs Rubiķis, Mārtiņš Ozoliņš, Andris Veismanis, kā arī Gundars Bernāts, Operetes trupas diriģents, kuŗš kopā ar Maestro Kaijaku šobrīd darbojas, lai atjaunotu operetes tradīciju Latvijā. (Par to plašāk stāstīts mūsu laikraksta 3. numurā.) Tradicionālo balvu *Par mūža*

Maestro koncerts aizvadītā gada 7. novembrī Latvijas Nacionālajā operā, kur viņš kopā ar Bavārijas radio simfonisko orķestri sniedza spožu A. Dvoržāka 9. simfonijas interpretāciju – veltītu sava tēva, diriģenta Arvida Jansona 100 gadu atcerēi. Kāda patīkama ziņa melomāniem, kas ik gadu 1. janvārī klausās Vīnes filharmoniku koncertu – 2016. gada 1. janvārī to diriģēs Mariss Jansons. Jau trešo teizi.

Nominantu pulkā ir arī koncerts „Dzimuši Rīgā” aizvadītā gada 6. jūlijā Operas skvērā, Pasaules kuŗu olimpiadas Sakrālās mūzikas koncerts Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā 2014. gada 15. jūlijā, Ingas Kalnas spožais solokonzerts *Bel canto*, *Kremerata Baltica* un Martas Argeričas koncerts jaunajā Vidzemes koncertzālē *Cēsis*, Latvijas Radio bigbenda un Džeimsa Morisona koncertprogramma *Mare Balticum* 28. novembrī Rīgā un 29. novembrī Rēzeknes *Gorā*, kuŗā dzēze mūziķis no Austrālijas, at-

stamais čellistes Solas Gabetas priekšnesums Lielajā gildē 2014. gada 25. oktobrī, atskaņojot solopartiju Pēterja Vaska Otrā čellkoncerta „Klātbūtne” pirmatskaņojumā. Kopā ar *Sinfonietta Rīga* un diriģentu Normundu Šnē, kuŗi nominēti arī kategorijā „Par izcilu sniegumu” vēl trīs koncertos. Kategorijā „Par izcilu interpretāciju” nosaukts arī ārzemēs mītošajiem latviešiem ļoti pazīstamais, ģeniālais pianists Reinis Zariņš. Ar visu šo bagātīgo ražu vairāk varat iepazīties, apciemojot www.delfi.lv, nodaļu Kultūra. Un ne tikai iepazīties – mēs varam arī aktīvi piedalīties, balsojot šai portālā **no 22. līdz 27. februārim**, tādējādi izraugot skatītāju simpatiju. Un jo īpaši atbalstot jaunus talantus nominācijā **Gada jaunais mākslinieks**. Tajā šogad trīs pretendenti – diriģents Kaspars Ādamsons, sitaminstrumentālists Jānis Bombizo-Fedotovs un vijolniece Magdalēna Geka (mums ļoti pazīstamās režisores, *Sibi-*

vadītā gada 10. oktobra koncertā ar Maksa Brucha 1. vijolkoncerta interpretāciju. Un arī ar uzņēmību, pulcējot kopā jaunus talantus un domubiedrus koncertā Saulkrastos.) Papildu informācija pragmatiskiem mūzikas draugiem – *Lielās mūzikas balvas* laureāti saņem valsts piešķirtu prēmiju EUR 1500, – (pirms nodokļu nomaksas), bet jaunās speciālbalvas par talantu audzināšanu ieguvējs – EUR 2000,–.

Žūrijas priekšsēdis komponists un diriģents **Andris Vecumnieks** savu atbildīgo septiņu vērtētāju komandu mīli nodēvēja par septiņiem rūķīšiem un neslēpa, ka izvēle būs grūta, pat ļoti grūta – jāizvēlas spožākais no spožākajiem. Viņš arī priecājās, ka Latvijas koncertdzīve ir aptvērusi reģionus – ir jaunās koncertzāles Rēzeknē un Cēsīs, un drīz būs arī Liepājā.

Lielās mūzikas balvas pasniegšanas ceremonija notiks 3. martā Latvijas Nacionālajā operā pl. 19.00. Ceremoniju tiešraidē pār-

apbalvojums mūzikā, un šogad tā tiks pasniegta 22. reizi. 1993. gadā Latvijas Republikas Kultūras ministrija, pēc toreizējā kultūras ministra Raimonda Paula iniciatīvas, pieņēma lēmumu ik gadu izcilākos sasniegumus mūsu valsts mūzikas dzīvē godināt ar speciālu balvu. Aizsākās tradīcija, kas izveidojusies gan par pašu mūziķi, gan mūzikas cienītāju īpaši gaidītu notikumu. Kopš 1996. gada LMB pasniegšanas ceremonija notiek Latvijas Nacionālajā operā, bet ceremonijas norisei seko Latvijas radio klausītāji un Latvijas televīzijas skatītāji tiešraidē. LMB augsto prestižu gan sabiedrībā, gan mūziķu aprindās nodrošina žūrijas darbs, kuŗas dalībnieki visu gadu apmeklē koncertus un ik mēnesi satiekas sēdēs. Janvārā sākumā žūrija izvirza LMB iepriekšējā gada nominantus, par kuŗiem paziņo īpašā Kultūras ministrijas preses konferencē, un tikai pirms paša LMB pasniegšanas sarīkojuma notiek žūrijas balsojums par laureātiem.

Aprit gads kopš akcijas „Gaismas ceļš – Grāmatu draugu ķēde”

18. janvārī apritēja gads kopš Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un nodibinājuma „Rīga 2014” organizētās vērienīgās akcijas „Gaismas ceļš – Grāmatu draugu ķēde”. Akcija pulcēja vairāk nekā 14 tūkstošus cilvēku no visas Latvijas un ārzemēm, lai plecu pie pleca, veidojot cilvēku ķēdi, nodotu grāmatas no LNB vēsturiskās ēkas K. Barona ielā 14 uz jauno celtni – *Gaismas pili*.

„Kaut arī kopš „Grāmatu draugu ķēdes” apritējis jau gads, tomēr vietējās un ārzemju sabiedrības interese par šo radošo fainomenu ir jūtama joprojām. Cilvēku atsaucība bija negaidīta, radot apbrīnojamu pasākuma rezonanci arī daudzās citās pasaules valstīs un plašsaziņas līdzekļos – kopskaitā ap 400 publikāciju! Vēlamies vēlreiz pateikties visiem akcijas dalībniekiem, tostarp Latvijas bibliotēkariem, plašsaziņas līdzekļiem, uzņēmumiem un amatpersonām par atbalstu un dalību tās īstenošanā! Tautas grāmatu plaukts aizvien tiek papildināts,

un, ļoti iespējams, drīzumā aicināsim Jūs piedalīties vēl kādā interesantā grāmatu dāvināšanas notikumā,” pauž LNB direktors Andris Vilks.

„Gaismas ceļš – Grāmatu draugu ķēde” bija viens no Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas notikumiem. 2014. gada 18. janvārī piecu stundu laikā, cilvēkiem dziedot un gaviļējot, sirsnīgā gaisotnē tika pārnesti aptuveni 2000 grāmatu. Tās izvietotas Tautas grāmatu plauktā, kas *Gaismas pils* ātrijā slejas piecu stāvu augstumā un ir viens no centrālajiem tās interjera elementiem. Katra no akcijas laikā pārvietotajām grāmatām ir kāda cilvēka dāvinājums LNB – personīgi nozīmīga un īpaša grāmata, kuŗas titullapā ierakstīts vēstījums vai personisks stāsts, kas saistās ar konkrēto izdevumu.

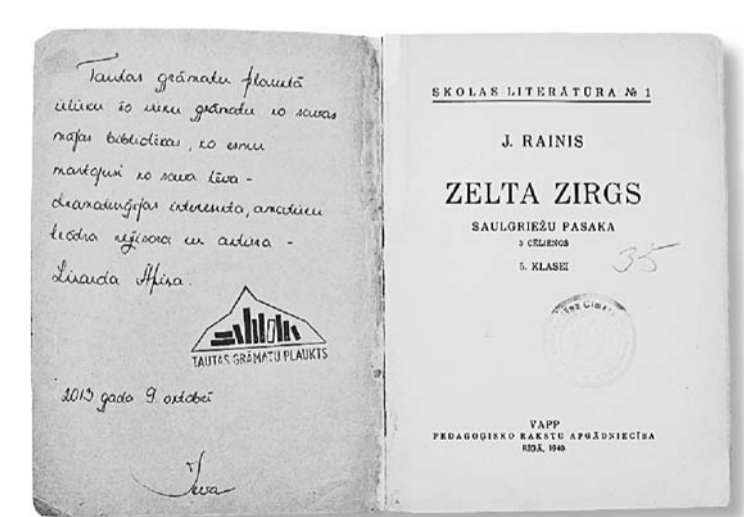
Pirmā grāmata, kas akcijā sāka ceļu uz jaunajām mājām, bija 1825. gadā Sanktpēterburgā latviešu valodā izdotā Bībele, ko bibliotēkai uzdāvinājis grāfs Lambsdorfs. Savukārt pēdējā

un visilgāk pa cilvēku rokām ceļojusi akcijas grāmata bija Pēterja Upenieka „Balandnieki”.

Šobrīd Tautas grāmatu plauktā atrodas aptuveni 4500 grāmatu vairāk nekā 10 valodās (latviešu, lietuviešu, igauņu, angļu, vācu, krievu, zviedru, franču, čehu, gruzīnu, japāņu, mongoļu). Aizvadītā gada laikā plauktā ievietots vairāk nekā 600 izdevumu.

Populārākās grāmatas plauktā: Aleksandra Grīna „Dvēseļu putenis” (32 eks.), Andreja Pumpura eposs „Lāčplēsis” (ap 20 eks.), Ēdvarda Virzas „Straumēni” (ap 20 eks.), Andreja Upīša „Zaļā zeme” (ap 15 eks.), Ēriha Marijas Remarkas „Trīs draugi” (vairāk nekā 10 eks.).

Vērtējot dāvinājumu skaitu, iespējams gūt secinājumus par atsevišķu autoru īpašu popularitāti. Tautas grāmatu plauktam uzdāvināts apmēram 70 Raiņa sarakstītu grāmatu, tostarp vairāki Kopoto rakstu eksemplāri (viens dāvinājums saturēja arī Raiņa bisti). Savukārt I. Ziedonis šobrīd pārstāvēts ar aptuveni 50 grāmatām,

no kuŗām visvairāk dāvināts dzejoļu krājums „Taureņu uzbrukums” (11 eks.).

Grāmatu dāvinātāju sadalījums pa pilsētām: no Rīgas (ap 1000), no Valmieras, Liepājas, Bauskas un Daugavpils (ap 100). Paredzēts, ka nākotnē Tautas grāmatu plauktā ievietotās grāmatas būs iespējams saņemt arī lasīšanai.

Atgādinām, ka vēl aizvien

grāmatas iespējams dāvināt Tautas grāmatu plauktam.

Plašāka informācija par projektu un grāmatu dāvināšanu pieejama mājaslapā: <http://tautasgramatuplaukts.lv/>

Tautas grāmatu plauktam uzdāvināto grāmatu katalogs pieejams šeit:

<http://tautasgramatuplaukts.lv/gramatas>

GUNDEGA SAULĪTE

Tieši tā gribas iesaukties, izmantojot populārās brāļu Grimmu pasakas virsrakstu, kad aizvērtā bezgala saistošās grāmatas

pēdējā lappuse. Jā, tik tiešām – septiņi portreti vienos vākos, vienā grāmatā! Mūzikoloģes Olgas Pētersones iecerētā un rūpīgi

istenotā grāmata, ko, tuvojoties gadu mijai, klajā laidis apgāds „Mansards”, atklāj septiņu ievērojamu Latvijas operdziedātāju personības. Inese Galante, Sonora Vaice, Inga Kalna, Elīna Garanča, Kristīne Opolais, Marina Rebeka un Liene Kinča – tas ir zvaigznājs, kuŗā katra mirdz savā nokrāsā, bet itin visas – spoži un iedvesmojoši. Mēs esam parādūši katru no šīm māksliniecēm uztvert kā Latvijas sūtni plašajā pasaulē, ar aizmūru elpu un pastiprinātu uzmanību sekotājam viņu izaugsmes ceļam uz slavenām citzemju skatuvēm, ar sajūsmu apsveicam katru parādīšanos dzimtās zemes koncertzālēs vai operteātrī, aizmūru elpu lasām intervijas par galvu reibinošiem nākotnes plāniem. Taču grāmatā autore mūsu priekšā ļauj atklāties vienlaikus septiņām savas mākslas izcilībām, sarunas jeb intervijas formā visām uzdodot vienus un tos pašus jautājumus. Atbildes ir tikpat dažādas, cik dažādas ir šīs mākslinieces, un inteligentā jautātāja prot uzdot tieši tādas jautājumus, kas rosina atbildēt atklāti un godīgi.

Grāmatas ievadā lasām: „Mākslinieka dzīvi nevar izsmelt sarunā, jo īpaši tad, ja paveicies tikties ar izcilām operas solistēm, kuŗas ir uzaugušas Rīgā, uzstājas uz pasaules skatuvēm un pelnīti ir kļuvušas par valsts lepnumu. Viņas visas – Latvijas kultūras sūtnes – pretim slavai ir gājušas manu acu priekšā: esmu redzējusi Ineses Galantes debijas izrādes, un

visas pārējās pazīstu kopš viņu vokālās „mazotnes” (lepojos, ka savulaik man ir tikušas Ingas Kalnas un Elīnas Garančas pašas pirmās intervijas viņu dzīvē). Esmu viņām pateicīga par to, ka viņas uzticējās manai idejai un savā līdz malām pārpildītajā darba kalendārā atrada brīvu brīdi, lai sniegtu man „meistarklasi” filozofijā par dzīvi uz skatuves dēļiem. Katra no manām varonēm būtu pelnījusi atsevišķu stāstu. Taču var pētīt vienu neatkārtojamo likteni, bet var arī no vairāku sarunbiedru atsevišķiem domu graudiem un uzskatiem kā no daudzkrāsainiem mozaikas stikļiem mēģināt salikt kopā jaunu, dzīvīgu un zīlojošu tēlu. Tā radās grāmatas forma.” (9. lpp.)

Būvējot grāmatu pēc dziļi izjustas izpratnes par operas žanra būtību un priekšrocībām, Olga Pētersone visu vielu dalījusi „divos cēlienos”. Pirmajā katrai no māksliniecēm ir dots savs „solo iznāciens”, kā virtuozā arī jāļaujot izpaust to, kas ir milams vai nemilams, kas patīk vai nepatīk, nosaukt savus Skaistuma simbolus un pavisam konkrēti atbildēt uz jautājumu: „Par ko tu mīli vai nemīli sevi – dziedātāju un cilvēku?” Šis pirmais cēliens – grāmatas pirmā daļa – spēcīgi intriģē ar septiņu portretu aprisēm un mudina lasītāju bez liekas kavēšanās ķerties pie otrā cēliena, kuŗā katras dziedātājas spēks, talants un raksturs izpaucas, atbildot uz mērķtiecīgi uzdotiem jautājumiem galvenokārt par profesionālām problēmām.

Visas septiņas pēc kārtas atbild uz vienu un to pašu jautājumu. Un te nu paveņas atbilžu dziļums un katras personības savdabība. Lasītājam ir sagādāta brīnišķīga iespēja ne vien uzklausi un novērtēt katru solisti un viņas teikto, pieņemt vai apšaubīt viņas viedokli, bet arī salīdzināt, rodot kopīgos saskares punktus un atšķirīgās domas. Līdz ar to bezgala vērtīgs un dokumentāli nozīmīgs ir grāmatas saturiskais devums, jo bez septiņiem portretiem iegūstam arī apliecinājumu Latvijas vokālās mākslas skolai un augstajai kultūrai. Savukārt poligrafiskajā un mākslinieciskajā veidolā konceptuāli nozīmīgi ir fotografa Juŗa Šulca septiņi dziedotņu fotoportreti melnās vakarkleitās un Gunāra Straumes brīvi elpojošais makets.

Grāmatas „CASTA DIVA” dokumentālā vērtība turpmāko gadu gaitā tikai pieaugs, jo visas septiņas portretētās mākslinieces vēl arvien ir ceļā uz sava talanta pilnveidošanu. Atziņas un pārdomas, ko no dziedonēm pratusi izvilināt autore, lasītāju ievied nemiņīgu radošu šaubu un meklējumu lokā. Par maz būtu teikt, ka grāmata tuvina lasītāju operas mākslas izpratnei. Patiesībā tā dziļi un smalkjūtīgi atklāj radoša darba sūrumu un laimi, septiņu grāmatas varoņu nebeidzamo ceļu preti mākslas virsotnēm un arvien jauniem izaicinājumiem. Labāk teikšu tā: visi, kam mīla un tuva opermāksla, meklējiet, nopērciet un izlasiet šo grāmatu, tā ir mūsu mīlestības vērtā.

SARUNAS AR
LATVIJAS OPERDZIEDĀTĀJĀM
CASTA DIVA
OLGA PĒTERSONE

DACE HOHLOVA

Gatavojamies pavasara talkai

Acis darba izbījās,
Rokas darba nebījās,
Rokas darba nebījās,
Zinājās padarot.
(T.dz.)

pastrādāšanu ir sanācis krietns pulks biedru un draugu. Pārlasot senākas ziņas, atrodu, ka pirmo pieciem gadiem talkā piedalījušies 24 čakli ļaudis, kas ir labs skaits,

jāsagrābj lapas un jāatsvaidzina nama ārpuse. Arī iekšējās pietiekami daudz tīrīšanas un kārtošanas darbu.

Biedrības bijušais saimniecības

rīti atpūtai, ko nosaucis par godu savai burvīgajai sievai Mārai par “Māras dārzu”. Pa kluso gan jums teikšu – daži jokdari šo vietu sauc par “Pīpmaņu dārzu”, – bet

pastrādāts, gan pajokots, pēc tam ieēsts un iedzerts, un, protams, uzdziedāts.

Mīļie biedrības biedri un draugi, nāciet bariņā, ņemiet līdz darba

No kreisās: Andris Norbergs, Ariāna Liepiņa, Juris Epermanis, Gunārs Liepiņš

Svētās Pētersburgas (Florīdā) Latviešu biedrība kopš tās pastāvēšanas katru gadu rīko nama sakopšanas talkas. Daži senbiedri atceras, ka senāk tas darīts pat divas reizes gadā. Vienmēr uz kopā

jo darbu ir daudz un visiem ir kur roku pielikt.

Arī šogad mēs 21. februārī sanāksim kopā un čakli strādāsim gan ārpusē, kur jāgriež krūmi, palmu sausās lapas, zem ozoliem

pārzinis Māris Prāvs apkārtni vienmēr ir turējis brīnišķīgi sakoptu, bet pēdējā laikā arī viņam ir savi pienākumi, un laiks, ko var veltīt biedrībai, iet mazumā. Māris ir izveidojis mazu, jauku, ēnainu stū-

Atpūtas stūrītis

to gan nevienam nestāstiet. Šobrīd tur diezgan daudz ko kopt. Tad nu jānāk un jādara!

Es pati šajās talkās esmu piedalījusies divas reizes un varu teikt – lustīgi tur ir gajis, gan labi

cimdus, instrumentus dārza darbiem un pats galvenais – darba prieku un lustīgu noskaņojumu! Vairāk informācijas var iegūt, zvanot 727 479 8026- Dace Kupača- Hohlova. Uz drīzu tikšanos pavasara talkā!

VIENA DIENA ASPAZIJAS MĀJĀ

ASTRIDA STAHNKE

Esmu gandrīz pabeigusi Aspazijas prozas grāmatu un sāku kārtot rakstāmgaldū, kur papīru kaudzē atradu šo vēstuli Aspazijas mājas direktorei Ārijai Vanagai, kad svinēja 10 gadus kopš tās atvēršana. Pārlasīju un domāju, ka mans raksts (kaut nepilnīgs) tomēr ir vēsturisks un varētu interesēt *Laika* lasītājus tagad, kad dzejnieces vārds tiek daudz zināts.

Mīļā Ārija,

Sirsniņš paldies par ielūgumu Aspazijas mājas 10 gadu jubilejā! Novēlu jums visiem skaistu dienu, bagātu atmiņām, pārrunām, un nākotnes iecerēm! Lieki sacīt, cik ļoti man žēl, ka nevaru būt ar jums, bet nav jau šī vienīgā reize, kad miesa ir vienā vietā, bet dvēsele un gars lido citur. Tāda ir mūsu sadalītās tautas dzīve; visi esam daudz vai maz schizofreniski, bet ar to jau esam 50 gadu gaitā samierinājušies un iemācījušies dzīvot divas – pat vairākas – dzīves vienā elpā.

Prātoju, kā lai jūs apsveic.

Ko lai dāvinu, ko dodu? Rakņājos pa savām rakstu atvilkņēm, meklējot kaut ko piemērotu, līdz roka apstājās pie biezas aploksnas ar fotogrāfijām, kuŗas man dāvinātas gadus atpakaļ. Un tā atradu šīs – kopijas no oriģinālām bildēm. (Iegādājos jaunu kopijmašīnu, ko tagad pirmo reizi izmēģinu.) Ceru, ka jums patiks un caur tām jūs spēsiet saskatīt, cik tālu esat nonākušas savā darbā, cik daudz ir padarīts Aspazijas personības saglabāšanā un viņas vietas atgūšanā gan latviešu tautā, gan starptautiskā arēnā. Un tagad iesim kopīgi atpakaļ uz 1990. gadu.

*****

Bija skaists, vēss marta rīts, kad satiku Čimera kungu, profesionālu fotogrāfu, Rīgas stacijā, lai dotos uz Jūrmalu, uz Dubultiem. Es viņu nepazīnu, bet toreiz, kad mācīju angļu valodas spekursu Latvijas Universitātē, ne reti sveši cilvēki man zvanīja un vēlējās satikties; mani aicināja kaut kur runāt, kaut ko pastāstīt vai parādīt. Es labprāt atsaucos un pieņemu aicinājumus, jo katrs atgadījums, katra satikšanās mani ieveda dziļāk Latvijā. Ne tajā, kuŗu atstāju 9 gadu vecumā, 10. oktobrī, 1944. gadā, iebāzta ratos, starp maisiem, brāli, māsam un vecākiem; ne arī tajā Latvijā, par kuŗu man stāstīja mamma un tētis; ne arī tajā kuŗu idealizēja, apraudāja, apdziedāja gandrīz vai visi trimdas rakstnieki un dziesminieki, un nepavisam ne tajā, par kuŗu lasījām gan Padomju Latvijas, gan trimdas avīzēs.

Gribēju redzēt un izjust tās dienas Latviju, tajā laika punktā, tajā pavasarī, kad mani pārsteidza Latvijas pavasara balutums. Amerikā pavasaris ir krāsains, pat mežos zied sārta koki, un dārzi pilni viskrāsaino ziedu. Bet Latvijā dārzi un mežmalas ziedēja maigi baltas, ar rozā vai dzeltenu piekrāsu. Sevišķi skaisti pavēras ainavas laukos, gar mežu malām, kur, Latvijai īpatni, ap priežu mežiem aug bērzi, kas tad ligoja maigi zaļi un slidēja garām vilciena logam. Pārbraucām pāri Lielupei un iebraucām Jūrmalā. Man bija tāda sajūta, it kā es būtu iebraucusi kādā senā pastkartē, jo man Latvija bija pazīstama galvenokārt tikai no bildēm, no speciāli saliktām trimdas grāmatām, kas gatavotas, lai neaizmirstam...

Bet es jūtu, ka domas grib noiet no sliedēm. Sāku rakstīt par vienu dienu Aspazijas mājā vai, precīzāk, Aspazijas un Raiņa apkaimē.

Izkāpām Majoru stacijā un gājām pa Pliekšāna ielu garām Raiņa un Aspazijas mājai, uz

Jūrmalu. Tā noteikti bija mana ideja, jo gribēju baudīt jūras gaisu. Diena bija stipri vējaina, bet mirdzoši saulaina. Mēs gājām pret vēju, kas laikam sacentās ar sauli, gribēdams pierādīt, ka spēj noplēst mūsu mēteļus, bet tas neizdevās. Pa ceļam Čimera kungs man rādīja interesantākās vietas, kuŗas mīlēja Lielās Tēvijas tūristi, bet kuŗas reiz bija piederējušas cietiem bagātņiekiem. Gājām garu gabalu gar jūru, tad nogriezāmies un gājām pa čiekurotu taciņu cauri priežu audzēm, līdz nonācām pie mazas mājiņas, tādas kā būdiņas, Salacas ielā #4. Tur apstājāmies. Man paskaidroja, ka šeit reiz dzīvojuši Rainis ar Aspaziju. Neatceros kad, bet šķiet, pēc Raiņa atgriešanās Latvijā 1903. gadā.

Aspazijas Rakstos IV, 477. lpp. lasāms: „Dzejnieki dzīvo Jelgavā, Rīgā un Rīgas jūrmalā, kur Jaundubultos... viņi sāk celt vasarnicu... Gada laikā iznāk *Dvēseles krēsla. Dzejas.*” Un 1905. gadā, tai pašā sējumā: „Dzejnieki uzturas Jūrmalā un Rīgā, aktīvi iesaistās 1905. gada sabiedriskās dzīves notikumos.”

Varbūt viņi dzīvoja šajā būdiņā, kamēr būvēja vasarnicu, varbūt citā laikā. Nezinu un netik pašreiz meklēt dokumentos, jo nav jau svarīgi. Svarīgs ir vienīgi fakts, ka šeit, mazā mājiņā, lielie dzejnieki dzejoja, dzīvoja, mīlēja, cerēja – līdz viss apstājās. Bija jābēg.

Mēs gājām lēnām uz jūras pusi, pie Raiņa priedēm. Par tādām nebiju dzirdējusi, un tās nebija tās slaidās, kuŗas vējš bija nolauzis. Nostājos pie priedes, lai mani nofotografē. „Seit Rainis nāca agri rītos dzejot,” man paskaidroja.

Aspazija: *Ja vēlies satikt dvēseli, ej agri rītā.*” Bet bija jau pēcpusdiens. Aizstaigājām līdz vietai, kur jūra ar zemi satiekas baltajās smiltīs, kur saules stari meta zelta tiltu pāri jūrai. Atcerējos, ka biju lasījusi Aspazijas aprakstu par sarkanu saulrietu un ka tā radās vārds *uguns un nakts*, kas kļuva daudz lie-

lāki par tiem trīs vārdiem, tas kļuva mūžīgi. Bet varbūt arī tas nenotika tieši tajā vietā. Nezinu, un nav jau arī svarīgi.

Pēc neilgas meditācijas gājām uz Aspazijas māju. Šķiet Čimera

bijis arī Kirchenšteins, kas esot uzmanīgi mēģinājis attaisnot pagājušos notikumus, bet Aspazija viņu apsaukusi un aizstāvējusi Latviju un tās deportēto prezidentu.

bolisma rakstniece, romantiķe, realiste – man šķita tajā vēlā pēcpusdienā stāvam trepju galā, bez kāju tepikīša – kā dzīvs simbols. Viss, kas notiek ap Aspaziju un viņas mājvietām,

Rainis un Aspazija

kungs vēlējās, lai šī vieta būtu mūsu *grand finale*.

Nebiju skaidrībā, kāpēc viņš tieši mani bija izredzējis, lai parādītu, cik nolaista, cik skumja, cik pēc remonta brēcoša bija Aspazijas pēdējā māja. Varbūt viņš domāja, ka tāpēc, ka esmu amerikāniete, esmu arī bagāta, ka man ir kaut kāda ietekme un tādēļ spēšu līdzēt māju atjaunot. Viņš stāstīja par lieliem trūkumiem un vajadzībām. Rādīja katru istabu, kas bija pilna brikšķiem un brakšķiem, dēļiem, naglām un stikliem. „Uzmanīgi, kundze!”

Cēlu kājas augstu, skatījos, kur tās likt, lai neuzdurtos uz kaut ko. Beidzot iegājām verandā – tikpat sagrautā. Bet pēkšņi pa logiem iespīdēja saule, tik gaiša un silta, tik aicinoša un maiga, ka izsaucos: „Jā, šeit es arī varētu rakstīt!”

Skatījos ārā pa logu, gar kuŗu aiztraucās vilciens. Tad lūkojos klusumā un Lielupē un domāju par Aspaziju *Zem vakara zvaigznes* – vienu, slimu, okupētu, bez tintes. Atcerējos Annas Stundas stāstījumu, kā viņas ar māsu Alīsi gājušas pie vāciešiem izlūgties tinti un, saņēmušas mazu pudelīti, steigušās iepriecināt dzejnieci.

Arī malku viņas gāja lūgties. Dabūja gan mazliet, bet piedevām aizrādījumu, ka dzejniece jau neesot vienīgā bez malkas. Visa Latvija salstot. Aspaziju apmeklēja arī draugs Fēlikss Čielēns, kas teica varenu runu viņas bērēs un savās atmiņās atstāstīja, ka Aspazija esot sēdējusi gultā, satinusies segās, bet runājusi par savu nākamo drāmu „Balta puķe ezera”. Anna Stunda vēl atcerējās Aspazijas dzimšanas dienas svinības, kur

Atjaunotā Aspazijas māja Dubultos

Kļuva vēss. Vējš pa visu varu gribēja ielauzties verandā un visā mājā. Kāpjot lejā pa stāvajām trepēm, atcerējos vēl vienu epizodi Gaŗezērā. Tur nejausi satiku kādu lektoru, kas bija atbraucis no Zviedrijas. Uzzinājis, ka tulkoju Aspazijas rakstus, viņš mani uzrunāja, aizrādot uz vairākām nepilnībām manā grāmatā un pārmetot sadarbību ar Kultūras sakaru komiteju. Kad paskaidroju, ka nezinu citas komitejas, kuŗas man varētu palīdzēt, un ka es nejutos ne pirkta, ne pārdota, viņš it kā nomierinājās un paskaidroja dažas lietas par vēsturi, personām, intrigām utt. Visbeidzot viņš atzinās, ka strādājis arī par inspektoru (laikam krievu laikā) un ticis sūtīts uz Aspazijas māju, lai savāktu dažādas personīgās lietas. Viņš esot paņēmis tepikīti, kas bijis trepju galā... Nezināju, vai raudāt vai smieties.

Kādas varas gan nav mums pāri gājušas! Un Aspazija – sim-

man it kā simbolizē mūsu tautas romantiku un traģiku, lielumumu un maziskumu. Pat sagrūvusī māja toreiz man šķita it kā tā būtu visa Latvija, jo līdzīgi sabrukušas mājas un senās saimniecības (arī mana tēva) redzēju visur.

Ātri bija pienācis laiks doties atpakaļ uz Rīgu. Man bija mazliet neērti, jo neko – izņemot līdzjutību un sapratni – nespēju Čimera kungam sniegt. Varbūt tikai notērēju viņa laiku un sev ieguvu neatsveramus iespaidus, kuŗi nelīdzēja atjaunot Aspazijas māju un viņas gadiem ilgi apslēpto tēlu. Bija kauns, jo jutos gluži nespējīga kaut ko konkrētu apsolīt vai veikt.

Un šis kungs jau arī nebija vienīgais, kas mani mudināja darīt kaut ko, stāstīt kādam par mums, par Latviju, par mūsu rakstniekiem klasiķiem, sevišķi par Aspaziju.

(Turpināts 8. lpp.)

Latvietība, Latvija un Latviešu fonds

ILZE PĒTERSONE,

Latviešu Fonda sekretāre un sabiedrisko attiecību vadītāja

Latviešu fonda pamatmērķis ir atbalstīt latviešu identitāti. Fonds tika dibināts 1970. gadā, laikmetā, kad Latvija bija zem komūnisma sloga un kad ārzemju latviešu sabiedrība bija ļoti latviska un ļoti sparīga. Kopš tā laika, vairāk nekā 1,7 miljoni dolaru ir ziedoti projektiem gan ārpus Latvijas, gan Latvijā, kam ir nozīme un vērtība latvietības saglabāšanā.

Latvijas republika var šodien lepoties ar 25 neatkarības gadiem. Bet ir arī problēmas: jaunas latviešu paaudzes ir uzaukušas bez vēsturiskas perspektīvas; Latvijas iedzīvotāju skaits ir samazinājies; jaunā "latviešu diaspora" cīnās ar personisku izdzīvošanu svešās zemēs; vecā ārzemju latviešu sabiedrība sarūk; un nesenie politiskie manevri Krievijā baida. Ņemot šos faktus vērā, ir prieks redzēt, ka Latvijas valdība un pat privātas iestādes Latvijā ir sākušas pievērst lielāku vērību latviešu identitātes saglabāšanas jautājumiem – un tie ir jautājumi, ar ko ārzemēs organizācijas, ieskaitot Latviešu fondu, ir gadiem nodarbojušas.

Šoruden ciemojos Latvijā. Man bija iespēja iepazīties ar trim jaunizveidotām, izcilām publiskām vietām – *Likteņdārzu*, *Stūra māju* un Latvijas Nacionālo bibliotēku. Katra no šīm vietām bija dziļi aizkustinoša; katra savā veidā stiprina apmeklētāja piederības izjūtu latvietībai. Gribu īsumā dalīties savos iespaidos.

Latvijā nebiju bijusi trīs gadus. Nokavēju Dziesmu svētkus gan Rīgā, gan Hamiltonā, Kanadā. *Rīga 2014* (Rīga kā Eiropas kultūras galvaspilsēta) nāca uz beigām. Bija laiks apstaigāt

kas Latvijā kādreiz ir bijis, ar zemi un dabu, ar senlatviešu garu, ar latvietības esamību. Kaut pašreiz tas vēl ir tikai lēzens laukums, varu iedomāties šī parka nākotnes skaistumu. Šo "tautas dāvanu Latvijai" pie Kokneses, Daugavas liča malā sāka attīstīt 2005. gadā, kad tika nodibināts Kokneses fonds. Apmeklētāji atstāj šeit daļu no sevis, iestādot kociņu un ziedojot kājceļiem bruģakmeņus ar iekaltiem ģimenes vārdiem. Piebraucot pie Likteņdārza vārtiem, var redzēt lielu akmens kaudzi, jo katrs apmeklētājs atved līdzīgu akmeni – no šiem akmeņiem tiek būvēti Likteņdārza vaļņi. Ieejas uzrakstā ir teikts ka "Likteņdārzs ir īpaša vieta mūsu tautai un kopīgi lolota dāvana Latvijai 100. dzimšanas dienā". Katram latvietim ir uz šejieni jāatbrauc!

Otrā vieta, kas mani garīgi satrieca un reizē raisīja arī dziļas latvietības jūtas, bija Stūra māja (*KGB building*) – ēka Rīgā vesela kvartāla lielumā, kurā komunisti turēja apcietinājumā, pratināja un slepkavoja iedzīvotājus okupācijas laikā. Kā jau var iedomāties, iespaids bija drūms, mūsu gīde Aija Abena (bijusī Latviešu fonda priekšniece) izrādīja mums visus stāvus – noplukušos koridorus, slepenos liftus, šaurās kameras, kurās izolēja cietumniekus... Prātā īpaši paliek pagrabā telpa ar gultām bez matračiem, kur parasti tika ievietoti 20 cilvēki. Temperatūra tika uzturēta karsta, spo-

šermuļus, tad Gaismas pils rada tīru prieku. Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) ir skaista, moderna celtnie, kas vieš cerības Latvijas nākotnei. To man atklāja LNB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Silvija Tretjakova. Bija laimīga sagadišanās: sēdēju kafejnīcā ar rakstnieku

plakātus un tur izstādītos mākslas darbus, pakavējamies ērtajā un omulīgajā Bērnu literatūras nodaļā septītajā stāvā. Ļoti priecājamies, ieraugot Krišjāna Barona Dainu skapja antikās atvilktnītes, kur glabājas visas sakrātās latviešu tautasdziesmas.

Vasaras brīvlaikā bērni ir aicināti apmeklēt tuvāko bibliotēku un pieteikties lasīšanas projektā. Bērniem jāizlasa un tad jāizvērtē zināms skaits grāmatu. Pirmā gadā grāmatu vērtēšanā bija iesaistīti 100 bērni, bet līdz 2012. gadam tajā jau piedalījās 17 000 lasītāju. 2014.

Stūra māja

Krišjāna Barona Dainu skapis – tautasdziesmu krātuve

Juri Zvirgzdiņu, Silvija gāja garām, un Juris mūs iepazīstināja. Starp citu, Juris Zvirgzdiņš ir dalībnieks vienā Latviešu fonda atbalstītā projektā

Vēlāk sarunās atklājās, ka Silvija un viņas kolēģas Ilze Čilipāne un Sarmīte Galsa pēc pāris nedēļām plāno braukt komandējumā uz Ņujorku un

gadā bija iesaistījušas jau 700 bibliotēkas! Lasīšanas projekts tika paplašināts 2011. gadā, lai iesaistītu arī jauniešus un vecākus, un to nosauca par

Pirmā rindā (no labās puses) – Sarmīte Galsa, galvenā bibliografe, Bērnu literatūras nodaļa, Latvijas Nacionālā bibliotēka; Ilze Čilipāne, galvenā bibliotekāre, LNB; Ilze Pētersone, Latviešu Fonda valdes locekle; Silvija Tretjakova, vadītāja, Bērnu literatūras nodaļa, LNB; Kristīne Putene, skolotāja, Nudžersijas latviešu skola; Līga Balode, skolotāja, Jonkeru latviešu skola. otrā rindā – Laura Padega Zāmure, pārzine, Jonkeru latviešu skola; Anita Bataraga, ALAs priekšniece

– RunāRīga lietotne (*mobile app*), kur paši rīdzinieki stāsta par Rīgu. Juris iepazīstina klausītājus ar savu bērnības rajonu – Torņkalnu.

Silvija Tretjakova bija tik laipna, ka mani kopā ar manu draudzeni pati izvadāja pa jauno bibliotēku. Apbrīnojam LNB gaišās Kanadas kļavu grīdas, panorāmisko Rīgas skatu no bibliotēkas augšējā stāva, pētījām karšu nodaļu,

Vašingtonu. Bibliotekāres brauc izvērtēt sekmes kādam ļoti interesantam LNB lasīšanas veicināšanas projektam. To turpina izveidot LNB Bērnu literatūras nodaļa, sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību, Latvijas Republikas Kultūras ministriju un Valsts Kultūrkapitāla fondu. Šo projektu sauc "bērnu žūrija" un LNB Bērnu literatūras centrs to izveidojis jau 2001. gadā.

"bērnu, jauniešu un vecāku žūriju". Grāmatu kolekcijas tika sadalītas pa vecuma grupām – 5+, 9+, 11+, 15+ un vecāku žūrijas grāmatām. Jauniešiem ir jāizlasa piecas līdz sešas grāmatas un tās jānovērtē elektroniskā anketā. Vecākiem (ar sevišķu uzsvāri uz tēviem un vectētiņiem) ir jāizlasa un jāizvērtē piecas "vecāku" grāmatas.

(Turpināts 16. lpp.)

Likteņdārza akmens vaļņi kas aizved pie Daugavas krasta

Vecrīgu, satikt Latvijas ģimeni un draugus, laiks aizbraukt uz vecāku laukiem, laiks atjaunot saites ar manu tēvu un mātes zemi.

Likteņdārzs bija tā vieta, kur fiziski izjutu visdziļāko saistību ar vēsturisko Latviju – ar visu,

žais apgaismojums žilbināja nakti un dienu.

Pašlaik Latvijā tiek debatēts, kā nākotnē uzturēt Stūra māju. Latvieši nedrīkst aizmirst, ko šī sēru vieta simbolizē!

Ja Stūra māja izraisa baismu

RUDĪTE
LOSĀNE, Evaņģēliste, kapelāne Ilģuciema sieviešu cietumā

Nepilna kilometra augstumā virs Rīgas lidmašīna iegrīma miglā. Grabošas skaņas pavadītas, atvērās šasijas, un pēc brīža, atsitoties pret skrejceļu, lidmašīnas riteņi saskārās ar asfalta segumu. Esmu Latvijā. Lai arī Čikāga no manis atvadījās silta un saulaina, bet Rīga sagaidīja pelēki auksta, sajūta, ka esmu atpakaļ dzimtenē, bija gaiša kā saulaina rudens diena. Vēl tikai jāpārvar dažas sajūtu neērtības, kas radušās, pārlidojot pāri laika joslām un pazaudējot ceļā vienu negulētu nakti. Pāris dienu jāpagaida, kad bioloģiskais pulkstenis atkal sāks tikšķēt Rīgas ritmā, un tad jau varēs laisties ikdienas skrejā. Bet ceļojums uz Amerikas vidieni pie Latvijas evaņģēliski luteriskajām draudzēm ārpus Latvijas, kas aizsākās 14. oktobrī un ilga līdz 30. oktobrim, paliks ilgi atmiņā. Notikumu dēļ, kuŗi piedzīvoti tālajā Amerikas kontinentā un kas spēj pārsteigt visādos veidos, bet galvenais, sastapto cilvēku dēļ, kuŗi šajā ceļojumā bija pats dārgākais ieguvums.

Sadraudzība ir Dieva dāvana

“Es turēšu virs galvas avīzi *Laiks*,” – tā rakstīja Baiba Liepiņa no Čikāgas Ciānas draudzes e-pasta vēstulē, lai es viņu ieraudzītu Čikāgas lidostā. Avīzi *Laiks* zināju jau iepriekš, bet Baibu iepazīnu šā ceļojuma laikā. Lietišķa, darbīga, gatava ziedot otram pašu dārgāko – attiecības, laiku un rūpes. Viņā šķita apvienoti divi archetipiski Bībeles tēli – purpura pārdevēja, vārdā Lidija, kas saka: “Nāciet manā namā un palieciet,” un mācekle Tabita (stirna – aram. val.), kas visu mūžu darija labus darbus. Ar stirnas vieglumu viņa darīja visu, gan uzņemot ciemiņus savā namā, gan ilgus gadus kalpojot par priekšnieci Ciānas draudzē. Kaut arī no draudzes priekšnieces amata Baiba jau laiku laiku bija atteikusies, viņas telefonu zvanijs ik pa brīdīm, jo vienmēr kādam bija nepieciešams Baibas padoms. Baiba bija ieguldījusi lielu darbu, lai sakārtotu mana ceļojuma maršrutu, kas aizsākās Čikāgā, tālāk veda uz Mineapoli, Grandrapidem, Kalamazū, Klivlandi un Milvokiem. Ceļojuma galvenais mērķis bija dalība ar priekšlasījumu LELBA XIV sinodē, kas notika no 24. līdz 26. oktobrim Milvokos. Bet līdz tam, viesojoties vidienes draudzēs, stāstīju par kalpošanu cietumā, par Latvijas Luterāņu sieviešu teologu apvienības darbu, vadīju Bībeles stundas un lasīju dzeju, protams, savējo. Neizpalika arī sarunas par Latviju.

Lai arī Latvija ir maza pasaules kartē, taču Amerikas latviešu sirdis tā iegūst īpašu lielumu, īpašu skaistumu un īpašu vērtību. Jo, viņiem bērnībā dodoties prom no Latvijas bēgļu gaitās, vecāki šādu Latvijas tēlu ir atstājuši mantojumā. Vārbūt ir nekorrekti salīdzināt, bet šķiet, ka politiskos bēgļus, kuŗi bija spiesti

atstāt Latviju Otrā pasaules kara beigās, no ekonomiskajiem bēgļiem šodien atšķir dzimtenes izjūta. Tie, kuŗi pameta Latviju, simboliski runājot, Lūcijas Garūtas kantātes “Dievs, Tava zeme deg” izskaņā, dzimteni nesa savā sirdī kā ideālu. Līdz tika aizvesti dažādi mākslas darbi, grāmatas un citas vērtīgas lietas, lai nepazaudētu savu kultūru, savu valodu svešumā, cerot drīz atgriezties. Taču liktenis bija lēmis citādi. Bija jāsāk celt jaunu dzīvi svešumā. Bija jāvij sava ligzda svešas kultūras telpā, kuŗā laist pasaulē pēcnācējus, saglabājot identitāti, saglabājot latviskās vērtības. Vēl nebija iegādātas mājas, kuŗās dzīvot, kad jau tika vākti ziedojumi dievnamu iegādei vai celtniecībai. Garīgie vādītāji pulcināja latviešus vienkopus lūgšanās, dievkalpojumos un sadraudzībā, kur līdztekus cieņā tika celts viss latviskais.

Vispirms dievnam, pēc tam paša nams, ne otrādi, – bija garantants stiprai latviskai kopienai multikulturālajā un multirelīģiskajā Amerikas vidē.

Sadraudzība joprojām ir īpaša vērtība Amerikas latviešu vidū. Tiek veikti stundām ilgi pārbraucieni, lai satiktos, lai aprunātos, lai kopā svinētu dievkalpojumus. Kaut daudzās baznīcās dievlūdzēji noveco un viņu paliek arvien mazāk, tomēr katrs, kas spēj kustēties, dodas ceļā, lai satiktu savējos. Un šis tikšanās reizes, kuŗu centrā atrodas dievkalpojums, ir kā svaigas elpas vilciens turpmākajam dzīves cēlienam.

Šo Dieva dāvanu – sadraudzību – arī man bija iespēja dāsni baudīt. Mineapolē ar ziediem lidostā mani sagaidīja Dags un Edija Demandti. Edija zem sirds nesa Dieva radībiņu, kam pasaulē būs lemts ienākt un to iepazīt, dzīvojot Amerikā. Un šai ģimenei būs ļoti svarīga vide, kuŗā augs un attīstīsies viņu pēcnācējs. Dags un Edija pastāstīja, ka draudzē pašreiz ir četras topošās māmiņas. Tas mācītāju iepriecina, jo būs kristības un pēc dažiem gadiem pieaugums svētdienas skolai. Pāris gadu, kamēr Dags ir mācītājs Mineapoles Sv. Paula draudzē, kopā ar Ediju viņi ir nodibinājuši slavēšanas grupu un sākuši arī citas aktivitātes, kas piesaistījušas jauniešus. Patikami bija dzirdēt, ka Dags draudzes vadību apguvis, atrodoties vienu gadu praksē LELB Jēzus draudzē pie mācītāja Erberta Bikšes. Arī Latvijā mēs bijām tikušies, kad Dags ieradās, mācītāja nozīmēts, vadīt dievkalpojumu sieviešu cietumā, kuŗā es kalpoju par kapelāni. Tagad man bija iespēja iepazīt šo jauno mācītāju tuvāk un pārliecināties par viņa dedzību ticībā un kalpošanas aicinājumā. Bībeles stundā man izdevās satikt mācītāju emeritus Maiju Cepuri, kas līdz tam bija kalpojusi Sv. Paula draudzē. Bet vakaros un rītos par mani Mineapolē rūpējās viesmīlīgā Gundā Lūse un draudzes priekšnieks Gerolds Lūsis. Vienkārši, mīļi un sirsnīgi, tā varu teikt par viesošanās pie mineapoliešiem.

Protams, pati dārgākā vērtība un lielākais ieguvums šajā ceļojumā bija cilvēki, kuŗus satiku. Tāpēc nevaru nepieminēt Vilmu Bolšteinu, kuŗa mani savā namā Kalamazū uzņēma tikai vienu nakti, bet no šīs tikšanās palikusi sajūta, ka dzīvespriecīgo jauko kundzi pazīstu jau sen. Mēs pavadījām ilgu laiku vakara sarunā. Viņa stāstīja par savu dzīvi un par vīru Arvīdu Bolšteinu, kas nu jau aizsaukts mūžībā. Arvids ir bijis talantīgs skolotājs un žurnālists, kā arī pazīstams latviešu sabiedriskais darbinieks trimdā, dažus gadus pat PBLA un ALA Kultūras fonda priekšsēdētājs. Piecpadsmit gadus Arvids Bolšteins strādājis par direktoru latviešu centrā “Gaŗezers”.

Gaŗezera vārdu dzirdēju pieminam visās draudzēs un arī LELBA sinodē. Šķita, ka 1965. gadā dibinātais Gaŗezers, kuŗš atrodas Vidienes centrā un kuŗa rakstībā lieto Milenbacha un Endzelina mīksto “ŗ”, ir kā latviešu paradīze Amerikā. Un kā nu ne, Gaŗezera misijā ir ierakstīts: “Gaŗezers pastāv, lai pulcinātu latviešu sabiedrību, audzinātu un mācītu latviešu jaunatni, lai stiprinātu latviešu valodu, kultūru un garīgās vērtības, lai veicinātu latvietību un saites ar Latviju.” Gaŗezera īpašumā esot vairāk nekā simts ēku, visas ar latviskiem nosaukumiem, un daudzi nami ir tikuši pašu latviešu rokām celti. Tur atrodies arī brīvdabas dievnam, ezer mala, dziesmu leja un citas vietas dažādām

apgūst latviešu valodu un latviešu kultūru.

Patiesu sadraudzības prieku piedzīvoju arī Klivlandē, kad mācītāja Sarma Eglīte mani iepazīstināja ar Zeltu un viņas mammu Vilmu no Klivlandes Apvienotās draudzes. Žēl, ka aizmirsu pajautāt uzvārdu abām labsirdīgajām kundzēm, kuŗas bija sarūpējušas tik interesantu piedzīvojumu, par kuŗu stāstīšu tālāk.

Pēc Bībeles stundas un dzejas lasījuma Klivlandes draudzē mēs devāmies pie amišiem uz Amišu zemi. Tā ir viena no interesan-

mūs cienāja Vilma, kamēr Zelma droši vadīja auto pa kalnainajiem likločiem. Abas sievietes, līdzīgi kā amiši, dzīvo laukos un nodarbojas ar lauksaimniecību. Taču viņu dzīvesveidu atšķirībā no amišiem raksturoja latviskums, kas izpaudās abu atturīgajās piezīmēs par dzīvi Amerikas laukos. Vilmas saulē iedegusi seja liecināja par to, ka liela dienas daļa tiek pavadīta ārpus mājas lauku darbos. Protams, ārpus citādas mājas, kādu mēs redzējām Amišu zemē. Amišiem dzīvojamās mājas ir bez garāžām, bez elektrības

Archibiskape Lauma Zuševica

tākajām reliģiskajām kopienām Amerikā. Šobrīd Amerikā dzīvo apmēram 249 tūkstoši amišu, un kopiena, kuŗu mēs apmeklējām

stabiem un vadiem, jo viņi nelieto ne elektrību, ne televīziju, ne internetu, ne arī automašīnas. Amiši uzskata, ka šīs lietas traucē

LELBA garīdznieki un archibiskaps E. Rozītis

aktivitātēm. Arī Gaŗezera tuvāko apkārtni ir apdzīvojuši latvieši. Gaŗezeram līdzās atrodas apdzīvotas vietas – “Mazā Latvija” un “Ciems Latvija”. LELBA sinodē gan vairāk tika runāts par rūpēm, kādas sagādā šī lielā īpašuma uzturēšana. Bet no sinodes dalībniekiem dzirdēju arī stāstus, kā Gaŗezērā tikusi noskatīta ligava, kā jaunībā tur pavadītas skaistas piedzīvojumiem bagātas vasaras; bet tagad tā ir vieta, kur jaunatne, vasarās dzīvojot nometnēs,

Ohaijo štātā Holmas novadā netālu no Klivlendā, ir vislielākā pasaulē. Tajā dzīvojot apmēram 36 tūkstoši šīs reliģiskās kopienas pārstāvju. Mēs apskatījām tikai mazu stūrīti no Amišu zemes, bet tas bija patiesi iespaidīgi. Rudenīgi krāšņs bija brauciens turp un atpakaļ pa kalniem un lejām, un šķita, ka rudens vairāk bija piestrādājis, apgleznojot Amišu zemi nekā Latviju. Automašīnas salonā smaržoja pēc pasceptiem pīrāgiem, ar kuŗiem ik pa laikam

kalpošanai Dievam. Viņi brauc ar pajūgiem kā pirms vairākiem gadsimtiem. Uz lielceļiem var sastapt melnus zirgus, kas iejūgti melnās karietēs, ko sauc par bagijiem. Amiši ģērbjas vienkāršos senatnīgos tērpos, kuŗu aizdarei lieto īpašus āķišus pogu un rāvējslēdzēju vietā. Vīri valkā melnas hūtes, bet sievietes baltas aubes, kas simbolizē Dieva aizsardzību.

(Turpinājums sekos)

Karnevnāls Vecrīgā Jaungada svinēšana Milvokos

MAIJA STRĒLNIEKS

Milvoku Latviešu nams rīko Jaungada sagaidīšanu ik pa diviem gadiem, un to ir vērts gaidīt. Jau oktobra mēnesī varēja pieteikties uz sarīkojumu „Karnevāls Vecrīgā”, kur tika solīts, ka būs izcili mūzikanti Edgars Linde un Raivo Stašāns no Rīgas, siltas vakariņas, īpaši kokteiļi, pelēkie zirņi, aukstais galds, dejojšana, DJ Mārtiņš Daiga, šampanietis pusnaktī, laimes liešana un citi pasākumi. Vecgada vakarā Latviešu nama zāle bija dekorēta zelta, zaļās, un violeta krāsās, kā jau kar-

nevālā. Bet īpašu noskaņu vakaram piedeva Ērika Kākuļa datora montāža – visu nakti uz nama lielās sienas varēja vērot Rīgas ainavas gan pavasarī, gan vasarā un ziemā, kā arī svētkos, ieskaitot „Staro Rīga 2014”. Vakaru vadīja Milvoku Latviešu nama priekšnieks Sigurds Strautmanis, un jāpiemin, cik jauki bija redzēt kopā trīs paaudzes: Sigurda tēvu Imantu Strautmani, kuŗš palīdzēja būvēt Latviešu namu sešdesmitos gados, un Sigurda meitas Ūvi un Annu, kuŗas deva savu ieguldījumu

vakara norisē. Sigurdam Strautmanim nekad nav trūcis jaunu ideju. Šogad vakariņas tika pasniegtas no speciāliem stendiem, ar nosaukumiem „Gaļa”, „Dārzāji” un „Zivis/Gumbo”, un ēdienu klāsts bija tik bagātīgs, ka visu, ko sirds vēlējas, nevarēja salikt uz viena šķīvja. To visu pārzināja šefs Armīns Muižnieks ar palīgiem. Pusnaktī Ingrida Seraphim un Sandra Breņķis, tagadējā un bijusī dāmu komitejas priekšiece ar palīgiem klāja auksto galdū ar žāvētu lasi, siļķi krējuma, pīr-

giem, pelēkajiem zirņiem un citiem labumiem. Pēc tam tika arī klāts saldēdienu galds, kur viss bija lielā izvēlē, ieskaitot Vitas Kākules labi pazīstamās tortes. Jaungadu ievadīja ar šampanieti un baloniem, kuŗi tika palaisti vaļā no liela tīkla pie nama griestiem. Mūzika bieži izvilināja dejojājus uz dejas grīdas, un jautrības netrūka, kad liču loču deju gājiens vijās caur visu zāli. Tad reti kāds palika sēžot pie galdiem. Svinēšana turpinājās līdz agram rītam. Nākamā rītā izturīgākie Jaun-

gada sagaidīšanas rīkotāji pulcējās uz brokastīm, lai pēc tam atkal savestu namu kārtībā. Jaungada sagaidīšanas komitejā bija Sigurds Strautmanis, Laura Beldavs, Sandra un Gunvaldis Breņķi, Pēteris Burģelis, Ēriks un Janae Kākuļi, Vita Kākulis, Armīns Muižnieks, Ingrida Seraphim un Vilnis Strēlnieks. Vakara ienākumi – „Kas Ir Gaŗezers? Es Esmu Gaŗezers! G50” Latviešu Centra Gaŗezera 50 gadu jubilejas līdzekļu vākšanas fonda un Milvoku Latviešu nama atbalstam.

VIENA DIENA ASPAZIJAS MĀJĀ

ASTRIDA STAHNKE

(Turpināts no 5. lpp.)

Piemēram, 1990. gadā Ziemsvētku kartītē Saulcerīte Viese man rakstīja: „...jo redzi, tajā Gadagrāmātā jau visi grib rakstīt tikai par Raini, Raini un Raini... Es domāju, ka tā ir inerce. Par manu Aspaziju, Tavu Aspaziju ir tikai Strēlertes atmiņas... (Minēti vēl pāris raksti par Aspaziju.) Ka vajadzētu būt citādi, to Tu noteikti saproti. Gatavo ko neko nākamgadam. 16. III būs jubileja. Vai Tu ap to laiku nebūsi? Mēs varētu aiz-

braukt arī uz Lietuvu, kur Silvestrs taisa konferenci un Aspazijas vakaru.”

(Es biju Latvijā, un mēs aizbraucām uz Lietuvu un piedzīvojām neaizmirstamas dienas, bet tas ir cits stāsts. Ak, cik ļoti man pietrūkst Saulītes!)

Jā, tas bija sen, pirms 10 gadiem, bet šis laiks manā atmiņā līdzinās Adventa laikam, pirm-sākumiem, atmodai un gatavībai. Esmu vēl šodien priecīga, ka varēju būt toreiz tur ar Čimera kungu. Kopš tā laika neesmu viņu satikusi, un vēl šodien nezinu, kāpēc viņš mani

bija izredzējis, nezinu, vai viņš loloja ideju par Aspazijas mājas atjaunošanu viens pats vai pārstāvēja kādu lielāku interešu grupu. Latvija tad vēl nebija atgūvusi savu neatkarību un, dabīgi, visi bijām uzmanīgi un piesardzīgi un tādēļ runājām maz, bet sapratāmies, un es ļoti vēlējos, kaut es būtu viena no tām bagātākajām ārzemniecēm, kas spēj nolikt \$1000 ar laba vēlējumiem. Taču Rīgas stacijā atvadoties, dāvāju viņam tikai savu smaidu un rokas spiedienu.

Pēc pieciem gadiem man zva-

nija Antra Medne, pirmā Aspazijas mājas atjaunotāja. Bet tas arī ir cits stāsts. Viņas darbības dēļ tagad svinam 10 gadu jubileju. Un tas taču ir brīnums – brīnums, kā viss tika veikts un veidots gadu no gada, un galvenās veidotājas bija un ir sievietes: Antra, Līga, Ārija, Baiba – saimnieces, kas sameklēja būvmeistarus, un daiļamatniekus un naudu. Bet neaizmirst arī cilvēkus – tautu, publiku un Jūrmalas vadību – visus, kam intresē, kas dod, nāk un iet, celdami, atjaunodami, veidodami ik dienas no jauna Aspazijas

tēlu, ar ko var lepoties visa tauta.

Tik ļoti daudz no tā, ko tajā, senajā pavasara dienā sevi iztēlojos un iecerēju, ir piepildījies un turpinājies, plaucis un audzis, un pāraudzis manu fantaziju. Par visu to apsveicu visus un visas, kam ir bijusi un turpina būt daļa pie šā lielā, nebeidzamā darba! Bet vislielākais URRĀ lai šodien skan Ārijai! Kaut vienmēr šajā mājā būtu jūtams tas īpaši latviskais viesmīlības gars, ko viņa izstaro katru reizi, veļot atjaunotās durvis!

LATVIEŠI KANADĀ

Kristus Dārzu neslēgs!

MĀRTIŅŠ ŠTAUERS

Sākot Toronto pensionāru 15. janvāra saietu, Liene Martinsonne atgādināja par 26. feb. pilnsapulci, kā arī Centra ielūgumu uz 24. janv. koncertu. Paldies tiem, kas šodien pie ieejas saziedoja \$350!

Par Kristus Dārza darbību runāja Lauma Stikuta pārmaiņus ar KD valdes pārstāvi Valdu Bērziņu. Lauma kategoriski noraidīja pakļidušās baumas par KD slēgšanu. Tomēr, ņemot vērā demografiski arvien pieaugošu vispārējo pensionāru skaitu, kam vajadzīga aprūpe, turpretim arvien mazāko latviešu pensionāru skaitu, rodas jautājums, kāda būs tā turpmākā darbība. KD darbības atļauja izbeidzas 2025. gadā, bet arī pirms tam ir vajadzīgi daudz un dažādi uzlabojumi, lai sasniegtu valdības pašreizējos standartus. Viens no tiem ir durvju paplašināšana, lai varētu izbraukt ar braucamkrēsliem. Tālāk – ēdamzāle vajadzīga katrā stāvā. Tāpat katrā stāvā vajadzīga istaba ārsta lietošanai. Lifti jāuzlabo. Ar 2016. gadu jāiegādājas liels ģenerators, kas ražotu pietiekoši elektrības visām vajadzībām. Tas viss maksā milzu naudu.

Pārbūves iespējas, paplašinot ēkas, ievelkot kanalizāciju vai ūdens piegādi, ir minimālas, jo KD atrodas t.s. „zaļajā joslā”, kur tāda veida uzlabojumi nav atļauti. Pašreizējo īpašumu drīkst pārdot tikai labklājības nodarbēm.

Vēl ir priekšlikums celt aprūpes namu citur, latviešiem vien, vai arī kopā ar citu grupu, piem., igauņiem, kas minimāli varētu izmaksāt „tikai” ap 20 miljoniem dolaru, ar 4 milj. iemaksu. Abas pārstaives minēja skaitļus, kā tas būtu izdarāms, arī ja KD pārdotu. Praksē gan pierādījies, ka sākotnējie aprēķini reti atbilst galējai izmaksai. Valdības atbalsts tiek piešķirts tikai par katru aizņemto gultu, tamdēļ tiks lūgti ziedojumi no mūsu arvien vairāk dilstošām organizācijām un privātpersonām (lasi: pensionāriem!).

Pašlaik tomēr KD darbojas. No 100 iemītniekiem 98 ir latvieši. Vadība uzklausa iemītnieku domas un mēģina atrisināt problēmas, cik vien tas iespējams. Finansiāli KD ir labāks atrisinājums nekā t.s. senioru rezidences, kur jāmaksā par katru pakalpojumu.

da

Uz 15. janvāri pārlīktais **pensionāru apvienības** pirmais šī gada saiets bija veltīts 1991. gada barikāžu dienu Rīgā atcerei. Pulcējušies 18 dalībnieki noskatījās dokumentālu filmu angļu valodā. Tā atgādināja vēsturiskā notikuma nozīmi un latviešu drosmīgo un apņēmīgo stāju nopietnā situācijā. „Kaut vai ar pastaliņām kājās...” Tauta uzvarēja cīņu pret omoniešu vardarbīgiem uzbrukumiem. Godināja nošauto kinooperātoru Andri Slapiņu. Montrealieši ar viņu bija iepazīnušies iepriekšējā gadā Latviešu centrā. Mācītājs Juris Rubenis izjustā uzrunā labi raksturoja tā laika aprises. Ir labi, ka laiku pa laikam varam noskatīties šādas laikmeta liecības. Par to Montrealā rūpējās apvienības priekšnieks Voldemārs Paegle. Viņam pieder plašs filmu un DVD ierakstu krājums. Viņš ar to ir iepazīstinājis LĀPA mūzeju Rīgā. Barikādes atcerējās arī šo rindiņu autors, kas dažus mēnešus vēlāk bija bijis Rīgā savā pirmajā Latvijas apciemojumā, lai piedalītos pirmā latviešu zinātnieku kongresā kā lektors. Toreiz runāja par mazās preses lomu trimdas latviešu sabiedrībā.

Barikāžu dienu atcere

V. Paegle sveica visus Jaunajā gadā, lasīja vairākus dzejoļus, teica īsu uzrunu un lūgšanu; ziņoja, ka Jaungadā saņemti apsveikumi no Teteles pamatskolas Latvijā, no pensionāru apvienības Toronto un senioru kluba Otavā.

Dzimšanas dienu svinēšana izpalika, jo jubilāres – Irēne Krūmājs un Aina Lasis nebija varējušas ierasties. Biedrzine I. Strautiņa dalībnieku parakstītās apsveikuma kartītes viņām nosūtīs pa pastu. Vēl skatījāmies Jaungada koncertu ar Johana Štrausa mūziku Vīnes simfoniskā orķestra izpildījumā. Saimnieču sagavotā maltīte visiem garšoja teicami. Nākamais saiets notiks 5. februārī plkst. 13 Latviešu centrā, 3955 Provost ielā, Lašīnā.

Pirmais dievkalpojums **luteriskajai Trīsvienības draudzei** 2015. gadā 18. janvārī notika Latviešu centrā. To vadīja draudzē iecienītais mācītājs G. Bērziņš, kas ar savu ģimeni pēc mēneša atgriezies Latvijā. Viņa dzīvesbiedre Dzirkstīte bija draudzes valdes sekretāre, un meitiņa Kristiana Marta iepriecināja daudz vecāko draudzes locekļu sirdis. Draudzei tas būs zaudē-

jums. Kafijas stundā pēc dievkalpojuma visi dievlūdžēji kavējās dzīvās pārrunās par dažādiem jautājumiem. Katrs varēja paņemt aizbraucēja pedējā cepumā ceptās saldskābmaizes kukulīti kā dāvanu par sirsniģo sadarbību viņa kalpošanas laikā. Šīs pārrunu stundas to dalībniekiem sagādāja daudz interesantu mirkļu, un visi, kas tajās piedalījās, saka par tām mācītājam Bērziņam sirsniģu paldies. Mācītāja G. Bērziņa Atvadu dievkalpojums notiks 1. februārī plkst. 15:00 Latviešu centrā. Draudzes locekļi ar nepacietību gaida turpmāko dievkalpojumu izkārtojumu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Ministru prezidente Briselē – starp atzinību un kritiku

Ministru prezidente Laimdota Straujuma Eiropas Parlamenta plēnarsēdē iepazīstināja deputātus ar Latvijas prezidentūras ES Padomē prioritātēm – konkurētspējīga Eiropa, digitāla Eiropa un starptautiski iesaistīta Eiropa.

Laimdota Straujuma EP plēnarsēdē

Straujumas runu klausījās apmēram simt deputātu. Viņa pievērsa īpašu uzmanību aktuālajiem Eiropas drošības un iekšlietu jautājumiem. Par spīti vardarbības aktiem Francijā, Straujuma aicināja stiprināt starpkultūru dialogu, kā arī uz arvien lielāku cieņu un uzticību starp tautām.

“Mēs demokrātiskajā pasaulē esam brāļi un māsas, kas ir par saticības vērtībām, par cilvēka brīvību pašizpaušmi, par miermīlīgu dažādu kultūru un reliģiju līdzāspastāvēšanu,” teica Ministru prezidente. Debatēs izskanēja atšķirīgi vērtējumi par Latvijas prezidentūras apņemšanos un solījumiem. Līdztekus pozitīvam vērtējumam tika arī teikts, ka Straujumas vadītā valdība nespējot atrisināt daudzās problēmas savā valstī, bet vēlas visai ES uzspiest krīzes un pēckrīzes gadus pašu praktizēto taupības politiku, apņemoties pārvērst visu Eiropu veiksmes stāstā.

Tiekoties ar Eiropas Parlamenta priekšsēdi Martinu Šulcu, Straujuma aicināja Eiropas Parlamentu pārskatīt savu viedokli un vienoties par Pasažieru vārdu reģistra sistēmas ieviešanu, kas sniegs ieguldījumu aizdomās turamo personu identificēšanā.

***

Manfrēds Vēbers Par Latvijas prezidentūru ES Padomē

Lielākās Eiropas parlamenta frakcijas (Eiropas Tautas partija) priekšsēdis Manfrēds Vēbers uzrunā plēnarsēdē Strasbūrā Latvijas prezidentūras darba programmai ES padomē vēltīja atzinīgus vārdus: “Latvija ir cerība Eiropai. Tā ir pārdzīvojusi smagus ekonomiskos laikus, bet patlaban Latvija piedzīvo izaugsmi un ir samazinājies bezdarbs.

Manfrēds Vēbers // Foto: LETA

Latvija ir paraugs Eiropas Savienībai, kā vienlaikus veikt nepieciešamās reformas ar budže-

ta konsolidāciju un investīcijām. Latvijas prezidentūras prioritātes ir arī Eiropas komisijas darba programmā, un tas ir ļoti labs signāls.”

***

Briselē atklāta Latvijas prezidentūra ES Padomē

Briseles mākslas centrā BOZAR (*Palais des Beaux-Arts*) notika Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē atklāšanas koncerts.

Koncertā ievadvārdus teica Ministru prezidente Laimdora Straujuma, kultūras ministre Dace Melbārde un Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica. Svinīgajā uzrunā Straujuma uzsvēra, ka ir nepieciešama liela drosmē un uzdrīkstēšanās, lai īstenotu Latvijas prezidentūru un tās izvirzītās prioritātes. “Es lepojos ar savu zemi Latviju, ar tās talantīgajiem cilvēkiem, ar kuriem mēs šobrīd nesam Eiropas dienaskārtības karogu ar vislielāko atbildību,” teica Ministru prezidente.

Koncerta zvaigzne – operdziedātāja Elīna Garanča (*attēlā*) kopā ar Beļģijas Nacionālo simfonisko orķestri priecēja ar Hektora Berliozas mūziku. Diriģenta Karella Marka Šišona vadībā orķestris atskaņoja arī citu izcilu Eiropas komponistu mūziku. Tika atskaņoti arī divu latviešu komponistu – Ērika Ešenvalda un Andra Dzenīša – skaņdarbi. Koncertā klāt bija arī pats komponists Andris Dzenītis. Koncertu apmeklēja Beļģijas ārlietu ministrs Didjē Reindersers, Eiropas komisāri Valdis Dombrovskis un Andruss Ansips, dažādu valstu vēstnieki un citi augsta līmeņa viesi, kā arī Beļģijas latviešu sabiedrības pārstāvji.

Laimdota Straujuma viesojās Briseles Eiropas skolā II (*European School Brussels II*), kur tikās ar skolas vadību un skolēniem. Skolas audzēkņi uzdeva gan personīgus, gan arī erudītus jautājumus par aktuālajiem notikumiem Latvijā.

***

Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas sanāksmē

Briselē ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs iepazīstināja ar Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē prioritātēm.

Galvenais jautājums, par ko tika diskutēts, bija ES paplašināšanās politika. Ministrs šajā kontekstā norādīja, ka prezidentūra

darīs visu iespējamo, lai atvērtu jaunas paplašināšanās sarunu sadaļas tuvāko sešu mēnešu laikā. Ievērojot nesenos traģiskos notikumus Parīzē, Rinkēvičs izklāstīja plānus cīņai pret terorismu.

Ārlietu ministri diskusijā pārrunāja turpmākās ES un Krievijas stratēģiskās attiecības. Rinkēvičs norādīja, ka ES – Krievijas attiecību normalizācijas iespējas ir atkarīgas no Krievijas, no tās tālākas rīcības Ukrainā. Latvijas ārlietu ministrs uzsvēra, ka, veidojot attiecības ar Krieviju, svarīgi ir saglabāt vienotu un solidāru ES pieeju.

Eiropas Savienības augstās pārstāves ārlietas un drošības politikas jautājumos Frederikas Mogerini uzdevumā Latvijas ārlietu ministrs arī informēja komiteju par ES Ārlietu padomes rezultātiem.

***

Sagaida ASV karavīrus

Ādažu bāzē 19. janvārī svinīgā ceremonijā sagaidīja 170 dragūnus – ASV Armijas Vācijā izvietotā 2. kavalērijas pulka karavīrus, kuri operācijas *Atlantic Resolve* ietvaros ir ieradušies Latvijā.

Sagaidīšanas ceremonijā piedalījās ASV Armijas Eiropā komandieris ģenerālleitnants Frederiks Bens Hodžs, aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis (ZZS) un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube.

***

Valsts prezidents Vācijā

Valsts prezidents Andris Bērziņš bija ieradies vizītē Vācijā. Berlīnē piedaloties meses “Zaļā nedēļa” atklāšanā, Bērziņš tikās ar Vācijas federālo kancleri Angelu Merkeli, lai pārrunātu Latvijas un Vācijas divpusējās attiecības, kā arī Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē būtiskākos uzdevumus.

Valsts prezidents Andris Bērziņš sasveicinās ar Vācijas kancleri Angelu Merkeli

Abas puses bija vienisprātis, ka Austrumu partnerības jautājumi ir vieni no nozīmīgākajiem, kas sevi ietver arī ar Ukrainu saistīto jautājumu risināšanu.

Bērziņam tiekoties ar Vācijas prezidentu Joahimu Gauku, tika izteikti viedokļi par Eiropas Savienības aktualitātēm Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā,

SPILGTS CITĀTS

Strīdi jārisina civilizēti

Pasauli satricināja islāma ekstrēmistu uzbrukums Francijas satiriskā žurnāla *Charlie Hebdo* redakcijai un asiņainā izrēķināšanās ar žurnālistiem. Politisko notikumu apskatnieki analizē šausminošo notikumu un mēģina rast atbildi, kāpēc kaut kas tāds varēja notikt. Žurnāla *Ir* komentētāja **Paula Raudsepa** (*attēlā*) ieskatā visasākie strīdi būtu jārisina civilizēti bez vardarbības. Mūsu laikraksta lasītājiem sniedzam nelielu fragmentu no viņa publikācijas.

Uzprasījās.

Par spīti *Charlie Hebdo* redakcijā Parīzē pastrādāto slepkavību izraisītajām šausmām, daudzās atsauksmēs gan Latvijā, gan plašākā pasaulē jaušams pieklusināts, tomēr uzstājīgs pārmetums: paši vainīgi.

Kāpēc viņiem tas Muhameds bija jāzīmē?

Kāpēc jāaizskar citu cilvēku “svētākās jūtas”?

Kāpēc “mīlā miera” labad viņi nevarēja vienkārši

likties mierā? Nelekties. Aizvērties.

Šāds domāšanas veids Latvijā ziemēl nav retums. Praidu apmētā ar izkārņijumiem? Paši vainīgi, ka tajā rītā izkāpa no gultas un izgāja uz ielas. Pussy Riot meitenes notiesā uz diviem gadiem cietumā? Nu, ko viņas pie tā altāra gorījās?

Vārdu sakot, ir tomēr “saprotami” mēģinājumi vardarbīgi iero-
bežot brīvību izteikties (...)

Tomēr moderna, demokrātiska sabiedrība atšķiras no autoritāras vai barbariskas tieši tāpēc, ka pat visasākie strīdi tiek risināti civilizēti, bez vardarbības. Šis princips ir augstāks par jebkuru aizvainotām jūtām vai nepatiku.

kā arī par abu valstu redzējumu Eiropai un pasaulei aktuālo jautājumu kontekstā.

Andris Bērziņš teica uzrunu ietekmīgajā lauksaimniecības, pārtikas un dārzkopības izstādē *Internationale Grüne Woche Berlin* – “Zaļā nedēļa”. Latvijas stendā pārstāvēti vairāk nekā 100 ražotāju.

***

Ielūgums uz Pasaules ekonomikas forumu Davosā

Ministru prezidente Laimdota Straujuma (*Vienotība*) ir saņēmusi oficiālu ielūgumu uz Pasaules ekonomikas forumu Davosā. Straujumas dalība forumā plānota 23. janvārī.

***

Par ielūgumu uz 9. maija svinībām Maskavā

Latvijas prezidents Andris Bērziņš pagaidām ir vienīgais no Baltijas valstu vadītājiem, kas nav devis atbildi Krievijas prezidenta Vladimira Putina uzaicinājumam apmeklēt Uzvaras dienas svinības 9. maijā. Gan Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess, gan Lietuvas vadītāja Daļa Gribauskaite uzsvēra, ka nedosies uz Maskavu. TV raidījumā *Skats no Maskavas* izskanēja dažādi viedokļi par šo svarīgo jautājumu. Kopēja doma bija, ka Bērziņam, pieņemot lēmumu par ierāšanos uz 9. maija svinībām Krievijā, nav jāskatās uz pārējo Baltijas valstu līderu rīcību, bet gan jāsasīnās ar citām Eiropas Savienības vadošajām valstīm un institūciju vadītājiem.

Madaras Fridrichsones ieskatā, ja Sarkanajā laukumā 9. maijā stāvēs Eiropadomes prezidents Donalds Tusks un Eiropas Komisijas prezidents Žans Klods Junkers, tad arī Bērziņam kā ES prezidējošās valsts prezidentam tur vajadzētu atrasties, un arī Gribauskaitei un Ilvesam būtu derīgi tur atrasties.

(Turpinājums 10. lpp.)

Šogad Davosā tiek gaidīts rekordliels dalībnieku skaits – vairāk nekā divarpus tūkstoši, tostarp aptuveni 300 valstu un to valdību vadītāji un ministri, kā arī 1500 biznesa pasaules līdeji no vairāk nekā 140 valstīm.

***

Levits varētu kandidēt Latvijas prezidenta vēlēšanās

12. Saeimā ievēlētās partijas vēl nespējoties ar atbalsta paušanu pašreizējam Valsts prezidentam Andrim Bērziņam pavasarī gaidāmajās vēlēšanās. Tomēr arī savu kandidātu vārdus partijas pagaidām nenosauca, bet norāda, ka ir iespējami citi pretendenti uz valsts pirmās amatpersonas krēslu.

Eiropas Savienības (ES) Tiesas

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Ja Tusks un Junkers izvēlas tur nebūt, tad arī prezidējošais valsts prezidentam vai premjēram tur nav ko darīt.

Guntis Bojārs norādīja, ka Bērziņam nevajadzētu pieņemt Krievijas ielūgumu apmeklēt svīnības, taču šis ir jautājums, "ar ko ir vērts pakoķētēt", un ir saprotama ārlietu resora rīcība, saistot šo jautājumu ar ES "kopējo nostāju, kas caur Bērziņa seju rādīsies Krievijai". Tai pašā laikā Latvija ir ieinteresēta Ukrainas krīzes atrisinājumā. "Dialogs ir jāmeklē, nevaram sēdēt katrs savā ierakumu pusē. Es teiktu, ka nav jābrauc, bet koķētēšana ir tā vērtā."

Televīzijas raidījumā *Rīta Panorāma* bijusi Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga sacīja: "Es nedomāju, ka Andrim Bērziņam ideja Maskavā apgrozīties būtu ļoti simpātiska." Viņa atgādināja, ka Bērziņa ģimene savulaik cietusi no padomju okupācijas un Otrā pasaules kara.

***

Pirmie apsūdzētie

Zolitūdes traģēdijas lietā

Zolitūdes traģēdijas krimināllietā pagaidām ir trīs aizdomās turētie: lielveikala *Maxima* konstruktors būvinženieris Ivars Sergets, sabrukušā lielveikala *Maxima* ekspertīzes veicējs Andris Gulbis,

kuŗiem piemērots apcietinājums. Viņi saistīti ar rupjām kļūdām projektēšanas stadijā. Aizdomās turētā statuss piemērots arī Andrim Kalinkam. Pēc Valsts policijas kriminālpolicijas priekšnieka Andreja Grišina sacītā, trīs aizdomās turētie nebūs pēdējie – tiks nosaukti arī citi. Ģenerālprokurora Ērika Kalnmeiera ieskatā *Maxima* traģēdijas lietā pie atbildības varētu saukt arī Rīgas pašvaldības amatpersonas.

***

Egila Rozenberga tekstilmākslas izstāde

Latvijas Pastāvīgajā pārstāvībā Eiropas Savienībā apskatāma ievērojamā latviešu tekstilmākslinieka Egila Rozenberga izstāde *ZĪMES. LATVIJA*.

Egila Rozenberga darba fragmenti

"Mākslinieka Egila Rozenberga vārds saistās ar vērienīgiem globālēm un telpiskajiem objektiem, kam iedvesma rasta dabā un Latvijas nacionālajā kultūras mantojumā, īpaši akcentējot izteiksmīgu līniju ritmu, krāsu un faktūru," stāsta izstādes kuratore, Latvijas Nacionālā mākslas mūzeja Latvijas dekoratīvās mākslas un dizaina departamenta vadītāja Inese Baranovska. E. Rozenbergs pieder pie spilgtas tekstilmākslinieku paaudzes, kas sevi pieteica pag. gs. 70. gados. Mākslinieks sa-

nēmis daudzus apbalvojumus, arī Triju Zvaigžņu ordeni, un viņa darbi atrodas nozīmīgos pasaules muzejos, kā arī sabiedriskajās telpās.

***

Diasporas tautieši Latvijā neplāno atgriezties piecu gadu laikā

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta pētnieku veiktā pētījuma sākotnējie rezultāti liecina, ka pēc ilgstošas prombūtnes ārzemēs uz pastāvīgu dzīvi Latvijā daļa diasporas latviešu neplāno atgriezties tuvāko piecu gadu laikā.

Zinātniskā projekta vadītāja Inta Mieriņa Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas deputāts informēja par pētījuma sākotnējiem rezultātiem, uzsvērot, ka šie pagaidām ir tikai sākotnējie dati un pēc pilnveidošanas tie var nedaudz mainīties. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem no latviešu tautības cilvēkiem tuvāko piecu gadu laikā Latvijā noteikti neplāno atgriezties 24%, visdrīzāk neatgriezīsies 27%, bet noteiktos apstākļos atgrieztos 32%. Vēl ir daudz tādu latviešu, kuŗi dzimtenē plāno atgriezties vecumdienās.

***

Stūra māju varēs izstāigāt arī virtuāli

Stūra māja bija viens no nozīmīgākajiem Rīgas – Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas notikumiem. Pagājušajā vasarā popularitāti iemantojušās Stūra mājas apskati turpmāk būs iespēja veikt arī tīmeklī. Par to ir parūpējušies Latvijas Okupācijas mūzejs un Latvijas Institūts, kopīgi izveidojot virtuālo ekskursiju pa izstādi un telpām bijušajā LPSR Valsts drošības komitejas mītnē.

Virtuālās tūres prezentācija notika Latvijas Okupācijas mūzejā 23. janvārī. Ekskursijā iespējams aplūkot Okupācijas mūzeja veidotās ekspozīcijas zāli, ieslodzījuma kameras, nopratināšanas telpu, ieslodzīto pastaigu laukumu un vairākas citas vietas, kas redzamas 360 fotogrāfijās. Ainas papildina paskaidrojošie teksti.

***

Rīga Eiropas kultūras galvaspilsētas stafeti nodod Pilzenei

Rīga svinīgi nodevusi Eiropas kultūras galvaspilsētas godu Čehijas pilsētai Pilzenei, kas to šogad uzņemsies kopā ar Beļģijas

pilsētu Monsu. Pilzenes "Mūzikas namā" notika Rīgas saksofonu kvarteta koncerts, kas vienlaikus bija viens no Pilzenes – 2015. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas programmas sarīkojumiem. "Pilzene 2015" direktors Jirži Suhaneks sacīja, ka "vairumam cilvēku Pilzene saistās ar alu un smago rūpniecību. Mēs gribam šim tēlam pievienot kultūras dimensiju un veidot to par pievilcīgu galamērķi tūristiem no visas Eiropas. Protams, gribam arī vairāk iekustināt vietējos kultūras dzīves veidotājus, ļaut iepazīt starptautisko kontekstu un gūt jaunas idejas".

***

Sniega skulptūru konkursā par labākajiem atkal atzīti Latvijas ledus mākslinieki

Ķīnā notika Harbinas Starptautiskais Sniega skulptūru konkurss. Piedalījās 28 komandas no daudzām valstīm, turklāt no tādām, kas sniega skulptūru mākslā

ir ļoti spēcīgas. Techniski spēcīgi ir mongoļi, jakuti, japāņi, bet globāli mākslinieciskā skatījumā – komandas no Itālijas, Francijas un Lielbritānijas. Par uzvarētājiem kārtējo reizi atzīti latviešu mākslinieki – Kārlis Īle, Mīnauts Buškevics, Maija Puncule un Ainars Zingniks. Viņi šogad pārstāvēja Latviju – Eiropas Savienības Padomes prezidējošo valsti.

Viņu veidotā skulptūra "Iekšējās robežas" stāsta par robežām, kas eksistē ikviena cilvēka prātā, un reizēm to pārvarēšana ir nepieciešama, bet grūta. Viena no Latvijas prezidentūras kultūras programmas pamatvērtībām ir izcilība, un to kārtējo reizi savos darbos parādījuši šie četri latviešu mākslinieki.

***

Latvijas džeza zvaigznes priecē Briselē

Briseles Džeza festivālā (*Brussels Jazz Festival*) koncertzālē *Flagey* Latvijas džeza pārstāvēja Māra Briežkalna kvintets un Laimas

brussels jazz festival flagey

13.-23.01.15

Jansones trio, kopā veidojot projektu *Rīgas ritmi Allstars*.

Festivāla pārsteigums bija Latvijas tradicionālā kogle. Laima Jansone uzstājās kopā ar perkusionistu Arti Orubu un basistu Andri Grunti.

***

Latvijas dizaina veiksmes stāsti

Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē Kultūras programmas ietvaros Dublinā tika atklāta izstāde *PROUD LATVIA – Latvijas dizaina veiksmes stāsti*.

Izstāde atspoguļo pēdējās desmitgades radošos procesus dizaina nozarē Latvijā. Visa izstādes koncepta centrā ir latvietis, kuŗš ir lepns par savu zemi, tradīcijām un savu darbu, ko viņš dara. Izstāde veidota kā latviešu stāstu serija par darbiem un materiāliem, ko izmanto dizaina darbu īstenošanā.

***

Latvijas bezpilota lidaparātam AirDog – otrā vieta

Izstādē Lasvegasā tika demonstrēti vairāki desmiti bezpilota lidaparātu, tai skaitā Latvijas uzņēmuma SIA *Helico Aerospace Industries* izstrādātais *AirDog*, kas autonomi seko sportistam un filmē to ar sporta kameru.

Lasvegasas izstādē piedalījās aptuveni 4000 dalībnieku, to atspoguļoja gandrīz 7000 žurnālistu. Balsojumā Latvijas lidaparāts ieguva otro vietu.

Ziņas sakopojis P. KARLSONS

Zīmējums: Zemgus Zaharāns (Vairāk lasiet 11. lpp.)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

2001. gada 11. septembris Ņujorkā un 2015. gada 7. janvāris Parīzē ir brīdinājumi apmulsušajai cilvēcei par šķirtni jeb asiņainu plaisu starp mūsu ēras septīto gadsimtu, kuŗā psiholoģiski vēl tagad mīt kāds miljards cilvēku – to tālo laiku, kad Arabijas tuksnešu oazēs sprediķoja kāda tirgoņa dēls vārdā Muhameds, un divdesmit pirmo gadsimtu, kuŗu raksturo Rietumu civilizācija, kas balstās uz uzskatu, vārda, apziņas brīvību, kur reliģija atdalīta no valsts un kur tīmeklis visos savos aspektos paver cilvēcei bezgalīgas perspektīvas.

2015. gada 10. janvārī Parīzē vien pusotra miliona cilvēku pildīja bulvārus un laukumus, piemīnot satiriskā žurnāla *Charlie Hebdo* izdevēju un darbiniekus, kuŗus 7. janvārī noslepkavoja divi brāļi, kuŗiem bija sakari ar to pašu *Al Qaida*, kas atbildīga par 2001. gada drausmīgajiem notikumiem Ņujorkā.

Aizkustinošs bija skats, kad 40 valstu līderi nostājās šīs ļaužu

masas priekšgalā. Taču nākamajā dienā, acīgiem žurnālistiem analizējot foto un video liecības, noskaidrojās, ka šos 40 līderus nostādīja ierindā kādā tukšā sēnu ielā, un fokuss veikli bija iestādīts tā, ka šī “vareno” grupa saplūda ar neskaitāmo manifestantu pūli. Rūgtā pēdējo gadu pieredze mācīja: sargājiet tos savrup, drošs paliek drošs.

Charlie Hebdo metiens bija tikai 60 000 eksemplāru, Francijai tas ir ļoti maz. Žurnālu lasīja pārsvarā “brīļaini” vīpsnātāji, kuŗiem imponēja rakstu un karikatūru nerātā pieeja visām “svētajām govīm” gan jebkuŗas konfesijas reliģiju, gan dzimumu attiecību jomā.

Un nu trešdien, 14. janvārī, *Charlie Hebdo* iznāca trīs miljonu eksemplāru metienā. Tas iznāksot 16 valodās (ieskaitot turku un arābu) 25 valstīs. Svarīgs bija simbols: septītajam gadsimtam nebūs aptumšot divdesmit pirmo!

Ne mazāk pretīga par fanātisko islāmistu asiņskāri ir putiniskās

Krievijas skribentu šņākoņa: *Komsomolskaja Pravda*, kas iznāk Maskavā masu metienā, 12. janvārī nāca klajā ar milzu virsrakstu “Terrora aktu Parīzē sarīkojuši amerikāņi?” Un Rīgas *rus.delfi.lv* portāla Latvijas pavalstnieks Jurijs Aleksejevs izteica tādu pašu hipotēzi.

Atļaušos mazu vēsturisku atkāpi. Kristietības hronikā ir ne mazums asiņainu lapušu. “Priekā vēsts” pagāniem tika nesta ar uguni un zobenu gan Dzintarjūras krastos, gan Andu pakājē. Inkvizīcijas sartos dega ķecerī vēl 18. gadsimta sākumā. Maskavijā pareizticīgie vajāja vecticībniekus, jo tie stūrgalvīgi meta krustu ar diviem, nevis trim pirkstiem. Bet tie tikumi/netikumi pieder vēsturei, kamēr globālā džichada un pasaules kalifata ideoloģija, kas izveidojās septītajā gadsimtā, tiek atdzīvīnāta un ar uguni un zobenu īstenota mūsdienās.

***
No septiņu līdz divpadsmit gadu vecumam mācījos Rīgas

Franču licejā, kas bija gan latvisks, gan francisks. No šīs bērības saglabājusies interese par Franciju un Parīzi. Kad es 1957. gadā lasīju *L'Humanite* – pilnīgi nebaudāma. Taču dabūju lasīt arī šīs partijas apgādā iznākošo nedēļas laikrakstu *Lettres Francaises*, kas tomēr deva priekšstatu par kultūras dzīvi Parīzē, par 1968. gada studentu nemieriem, par draisko, nerātno, dzirkstošo franču satīru.

Un kā jūtas satīra manā dzimtenē Latvijā? Kā allaž uzsvēra nepārspējamais trimdas satīriķis Uldis Ģērmanis, resp., Dr. Ulfas Jāņsons – *Mērnīku laiki* uzskatāmi par latviešu satīras klasisko meistardarbu. Latviešu satīras ziedu laiks bija 1905. gada revolūcija, kuŗai veltīts mans 1959. gada diplomdarbs (krievu valodā) Maskavas universitātes Žurnālistikas fakultātē. Diplomdarbam, starp citu, pievienots zīmējums no žurnāla *Svari* 1907. g. 8. numura: mākslinieks Tilbergs attēlojis kādu augstu cara admi-

nistrācijas čīnavnieku sēžam uz klozetpoda ar nolaistam biksēm, un viņam kāds kapitālists tualetes papīra vietā pasniedz 1000 rubļu banknoti, piebilzdam: “Jūsu labdzimtību nekurtik labi neapkalpos kā pie *Lindvala un Ko* (mājiens uz kādu tā laika afēru).” Zīmējumam dots virsraksts – “Naudas piegādāšana badacietējiem”.

Laikā no 1918. gada 18. novembra līdz 1934. gada 15. maijam būtu atzīmējams feļetonists Valdis Grēviņš (Dr. Orientācijs), satiriskais mākslas žurnāls *Ho-ho*, kuŗa redaktors bija Sigmunds Vidbergs, un A. Tupiņa *Aizkulises*, kas iznāca no 1924. līdz 1934. gadam. Pēc 15. maija apvērsuma vēl būtu atzīmējams karikatūrists Sergejs Civinskis-Civis.

Un kas mums ir tagad? Lie-liskais feļetonists Egils Līcītis *Latvijas Avīzē*. Lūdzu piedošanu, bet vairāk nekā patiesi spoža neredzu...

KĀRLIS
STREIPS

Pats neatceros, bet vēstīts, ka 2013. gada 14. jūnijā laika apstākļi Latvijā bija jauki. Tā bija piektdiena, darba nedēļas beigas, un, kā jau tas mēdz būt, daudzi cilvēki gāja ciemos, uzņēma viesus pie sevis – vārdu sakot, atpūtās.

Pieļauju, ka liela daļa *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāju vismaz uz mirkli apstājās pie vārdiem “14. jūnijā” iepriekšējā rindkopā, jo 14. jūnijs tāpat kā 25. marts mūsu tautai ir iegravēts sāpīgā atmiņā. Jā, 1941. gadā daudzi tūkstoši Latvijas iedzīvotāju nonāca vispirms lopu vagonos un pēc tam Sibīrijā, kur ģimenes tika sašķeltas un ļoti daudzi deportētajiem zaudēja dzīvību. Tie, kuŗi izdzīvoja, pēc maniakālā Staļina nāves atgriezās Latvijā, bet ar stingri ierobežotām tiesībām, jo šo cilvēku raduraksti, pēc PSRS perversās izpratnes, nu bija “nepareizi”. Turklāt, kā to savās filmās un arī monumentālajās grāmatās “Sibīrijas bērni” ir dokumentējusi kinorežisore Dzintra Geka, daudzi no tiem bērniem un jauniešiem, kuŗus sistēma atbrīvoja, drīz vien nonāca atpakaļ Sibīrijā, ka 1949. gada 25. martā komunisti sarīkoja vēl vienu, krietni plašāku deportāciju vilni, lai Latvijai uzspiestu pagalam kaitīgu un ekonomiski nesakarīgu lauksaimniecības kolektīvizāciju, kuŗas sekas mūsu valsts laukos jūtamās vēl joprojām. Tas bija nepārprotams grēks pret cilvēci. Lai gan manas ģimenes locekļi lielākoties nonāca Rietumos,

divi mammas brālēni izcietā Gulagu. Paldies Dievam, abi izdzīvoja.

Lasītāji droši vien zina, ka mūsdienu Latvijā 14. jūnijā visiem namīpašniekiem ir pagērēts pie savas mājas izkārt karogu ar melnu sēru lenti. Tāpat arī 25. martā, vēl arī 17. jūnijā, 4. jūlijā un, kā teikts likumā, “pirmajā decembra svētdienā”. 4. jūlijs ir Holokausta piemiņas diena, lai atcerētos to, ka vācu režīma rezultātā Latvijas ebreju sabiedrība tika iznīcināta teju vai pavisam. Pārējie datumi saistāmi ar komūnisma zvērībām, tostarp 17. jūnijs – diena 1940. gadā, kad PSRS kaŗaspēks vispirms Latgalē sarīkoja diversiju un tad to izmantoja, lai ātri vien pārņemtu visu mūsu zemi.

Stāsts šonedēļ ir par to, ka 2013. gadā bija pagājuši 72 gadi kopš 14. jūnija deportācijām. Minētajā vakarā juriste un pacientu tiesību aktiviste Solvita Olsena savās mājās rīkoja viesības. Viņa nolēma, ka sēru noformējums tādā kontekstā nebūtu piemērots, un tāpēc karogu ar melno lenti viņa neizkāra. Ierādās policija un S. Olsenai piesprieda sodu – rakstveida brīdinājumu ar piebildi – ja karogu neizkārs arī citkārt, nāksies maksāt soda naudu. Juriste šo spriedumu apstrīdēja tiesā, un divos līmeņos tiesas pateica, ka likums ir un paliek likums un tāpēc prasība ir noraidāma. Nu Solvita Olsena ir vērsusies Satversmes tiesā. Tīmekļa vietnē tviteri viņa rakstīja: “Karoga piespriedu iz-

kāršana ir totalitārai varai raksturīgs līdzeklis! Sūdzos Satversmes tiesai, lieta ierosināta.”

Prasības iesniedzēja uzskata, ka prasība obligāti izkārt karogu pie savas mājas pārkāpj vienkāršu brīvību, kas garantēta mūsu Satversmē. Vēl viņa bildusi, ka šī obligātuma kontekstā arī tiek pagērēts, ka attiecīgajā dienā visiem ir jāsero. “Šajā datumā svinēju ģimenes svētkus un uzņēmu ciemiņus no vairākām Eiropas valstīm,” – tā S. Olsena. “Sēru karogs pie manas mājas man traucētu to darīt, jo tas uzliek pienākumu serot, bet tas nav iespējams, vienlaikus priecājoties par tikšanos ar draugiem un radniekiem. Svētku svinēšana vienlaikus ar sēru simbolu lietošanu, manuprāt, būtu liekulīga. Tāpēc es izvēlējos sēras ne-paust un karogu nelietot, par ko arī saņēmu sodu.”

Būtībā es juristei piekritu. Jau citreiz esmu rakstījis, ka, manuprāt, četras atsevišķas dienas 20. gadsimta vidus traģēdiju piemiņai un sērām, turklāt viena no tām ir tik “konkrēta,” ka to apzīmē ar minēto jēdzienu “pirmā decembra svētdiena”, ir daudz par daudz. Salīdzinājumam – vai Amerikā dzīvojošie tautieši, piemēram, var iedomāties prasību savas valsts karogu pacelt 7. decembrī, lai pieminētu Pērlharboras uzbrukumu? Ar melno lenti vai bez tās, to likt darīt PSRS militārā uzbrukuma gadā dienā tomēr liekas visai divaini, lai neteiktu vairāk.

Attiecībā uz abām deportāciju

dienām ceru, ka, tās pieminot, visi latvieši visā pasaulē uz mirkli pieliec galvu un atceras toreiz bojā gājušos, kā arī visus tos, kuŗiem PSRS okupācija sabojāja dzīvi. Taču vai tomēr nav neva-jadzīga ārīšķība likuma, tādā – piespiedu kārtā likt visiem izkārt karogus ar sēru lentēm pie savām mājām?

Un vēl par karogu. Likumā arī ir paredzēts karogus izkārt tad, kad mūsu valstī ciemojas ārvalstu *grandi*. Todien, kad Latvijā viesojās Uzbekistānas diktators, kuŗš nūdien ir viens autoritārs un totalitārs valsts vadonis, es nekādu cieņu pret viņu tiešām nejutu – vai gan man cienīt cil-

vēku tāpēc, ka viņš ir pamanījis ilgus gadus noturēties pie varas?! Man pieder dzīvoklis, bet ne māja, un tāpēc lēmums par karogu uz mani neattiecas, bet pieļauju, ka tādā brīdī es karogu nekārtu vis. Lai arī nāktos maksāt sodu.

Loģiski ir karogu pacelt 18. novembrī un 4. maijā (starp citu – kāpēc svētki nav paredzēti 21. augustā, kad atšķirībā no 4. maija Latvijā tik tiešām atguva neatkarību?).

Ceru, ka Satversmes tiesa atzīs, ka karoga izkārsana pie savas privātmājas tomēr ir cilvēka brīvas gribas jautājums.

TEV BŪS SĒROT

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ LONDONĀJ AVĪZE UN **LAIKS**

MEKLĒJIET MŪSU KONTUS:

www.facebook.com/brivalatvija
[www.twitter.com @briva_latvija](http://www.twitter.com/@briva_latvija)
www.draugiem.lv/brivalatvija

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ,
 GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

“Mēs neesam truli austrumu zemcilvēki”

Intervija ar Igaunijas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu „Die Welt”, 2015. gada 14. janvārī

Igaunijas Valsts prezidents Tomass Hendriks Ilvess (*Toomas Hendrik Ilves*) brīdina neignorēt Putina radītos draudus un jautā, vai vācu “Krievijas sapratēji” joprojām pieprasīs “iejutību”, ja Krievija uzbruktu Baltijas valstīm.

Krievijas ģenerālštāba priekšnieks Valerijs Gerasimovs Maskavā paziņojis: “Mūsu kaujas vienības tiks papildinātas atbilstoši mūsu militārajiem plāniem.” Īpaša uzmanība tiks pievērsta Kaļiņingradas apgabala robežām ar Poliju un Lietuvu. Kopš Ukrainas krīzes sākšanās situācija Baltijas jūras reģionā ir kļuvusi saspīlēta, jo Maskavas vara nozīmīgi paplašinājusi savu gaisu un jūras spēku manevrus. Kopš tā laika NATO intensīvāk patrulē gaisa telpā virs Baltijas, un līdz pagājušā gada beigām šo norisi vadīja Vācijas *Bundeswehr* (federālie aizsardzības spēki). Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess pieprasa vēl spēcīgāku NATO klātbūtni. Ar Igaunijas prezidentu, sociāldemokrātu, kurš šajā amatā ir kopš 2006. gada, sarunājās Štefānija Bolcena (*Stefanie Bolzen*).

Vai igauņiem ir iemesls baidīties?

Tomass Hendriks Ilvess. Tā kā esam ES un NATO dalībvalsts, mums nav iemesla baidīties. Mēs pārdzīvojam radušos situāciju tāpat kā Rietumvācija pirms 1989. gada. Briesmas pastāv, jāvēro draudīgi gājieni, bet ar to pierod sadzīvot un reizēm pat par to pajoko.

NATO virspavēlniecībā Briselē un Eiropas valstu galvaspilsētās daži ir izteikušies, ka baltieši esot histēriski.

Tas ir tipiski tādiem cilvēkiem, kas nevēlas notikušajā ieskatīties dziļāk. Pēc Aukstā kara beigām radītā pasaules kārtība ir izjaukta. Lauztas tikušas kā ANO harta un Helsinku vienošanās, tā arī 1990. gadā parakstītā Parīzes harta, kas paredz, ka ikviena valsts drīkst pati lemt par savas nacionālās drošības jautājumiem. Šīs vienošanās ir parakstījuši arī Maskava. Tas, ka gruzīni vēlējas satuvināties ar NATO, Krievijai bija pietiekams pamats 2008. gadā uzsākt karu. Šoreiz iegants ir kaut kas tik nenozīmīgs kā asociācijas līgums ar ES.

Vai tas patiesi ir tik nenozīmīgs?

Mani patiešām izbrīna, ka franču, vācu un citi preses komentētāji notikušajā vaino šo asociācijas līgumu. Tas nav nekas cits kā vienošanās par savstarpēju brīvu tirdzniecību un studentu apmaiņu. Tas nav nekas vērienīgs. Tomēr “Putina sapratēji” pārmet ES, ka tā ir kļūdījies. Ka esot iejutīgāk jāizprot Krievijas bažas. Manuprāt, galīgā atbilde uz šo jautājumu jau ir atrasta – 1945. gada 8. maijs, kad tika izbeigta citu valstu teritoriju iekarošana tikai tāpēc vien, ka tur dzīvo kāda minoritāte. Tas, ka vācieši tagad pieprasa ie-

Divdesmit gadus mums, austrumeiropiešiem, stāstīja – nomierinieties, Krievija ir gluži normāla valsts. Bet tagad redzam, ka mums tomēr ir bijusi taisnība. Pirms dažām dienām mēs virs Baltijas jūras novērojām Krievijas gaisa spēku stratēģiskos bumbvedējus. Un tomēr daži saka, ka mēs esot paranoiķi! Ļaudīm, kuri tā runā, labāk derētu paskatīties uz savu valstu budžeta deficitu un nesamaksātiem parādiem.

jutību pret Krievijas rīcību, man šķiet idejaš „*Blut und Boden*” atdzimšana.

Vai jūs Rietumu sabiedrotā vidū jūtaties kā savrupnieks?

Nē, drīzāk domāju, ka mūsu viedoklis ir apstiprinājies. Divdesmit gadus mums, austrumeiropiešiem, stāstīja – nomierinieties, Krievija ir gluži normāla valsts. Bet tagad redzam, ka mums tomēr ir bijusi taisnība. Pirms dažām dienām mēs virs Baltijas jūras novērojām Krievijas gaisa spēku stratēģiskos bumbvedējus. Un tomēr daži saka, ka mēs esot paranoiķi! Ļaudīm, kuri tā runā, labāk derētu paskatīties uz savu valstu budžeta deficitu un nesamaksātiem parādiem.

Daudzie manevri virs Baltijas jūras, Igaunijas robežsarga nolaupīšana – kas vēl sagaidāms no Putina?

Mums nevajadzētu ļauties kādām fantāzijām. Šajās norisēs var saskatīt ideju “mēs esam lieli un vareni”. Bet šoreiz Krievija ir pārrēķinājusies, reakcija uz tās rīcību ir izrādījies daudz nopietnāka, nekā bija domāts. Krievi cerēja, ka viss ātri noklusīs, tāpat kā toreiz pēc Gruzijas notikumiem.

Ukrainas gadījumā tā nenotiks?

Pēc sarunas ar (Vācijas) prezidentu Gauku (*Gauk*) Minchenē (2014. gada drošības konferencē) jutos daudz drošāk. Iepriekš ilgu laiku domāju, ka Vācijai arvien ir bijuši attaisnojumi neko nedarīt: Otrais pasaules karš, *Gestapo*, *Stasi*.

Kāds, jūsuprāt, ir pašreizējais apdraudējums?

Es nebažījos par to, ka Krievija varētu drīzumā kaut ko uzsākt. Drīzāk satrauc tas, ka ignorējam realitāti, līgumus, kas tiek laužti. Un mēs nereaģējam, jo tas taču ir nepatīkami. Tādām mazām valstīm kā manējā norunu ieviešana ir ļoti svarīga, jo citādi lielās valstis var darīt visu, kas vien tām ienāk prātā.

Putins argumentē, ka Rietumi apdraudot Krieviju.

Apdraud Krieviju? Tātad mēs tagad vainosim upurū – ukraiņus? Lai kā arī būtu, ja mums uzbrūk un masveidīgi nogalina cilvēkus, Vācijā arvien atradīsies kāds, kas prasīs vairāk iejutības pret Krieviju.

Kas Igaunijai vajadzīgs, lai tā nenotiktu?

Mēs ik gadu veltām aizsardzībai divus procentus no mūsu budžeta, joprojām uzturam obligāto karāklauzību, un tauta pret to izturas ļoti atsaucīgi. 1968. gadā, kad padomju armija iebruka Prāgā, Rietumvācijas valdība darīja visu iespējamo, lai uz iespējami vēlāku laiku tiktu atlikta iecerētā sabiedroto karaspēka izvešana. Tagad pierobežas valsts esam mēs – tāpat kā Rietumvācija tolaik. Rietumvācijā joprojām ir 45 000 ASV karavīru, bet Igaunijā pašlaik – 150.

Kopš Ukrainas krīzes sākšanās NATO ir pastiprinājusi savus spēkus Baltijā. Bet sabiedrotie nevēlas aizskart NATO un Krievijas pamatlīgumus, kas liedz pastāvīgu militāro spēku turēšanu pie Krievijas robežām.

Jā, līgumā parādās vārds “pastāvīgu”. Bet tāpat arī „pastāvīgā drošības situācija”. 1997. gadā, kad šī vienošanās tika parakstīta, piedaloties Borisam Jeļcinam, Krievijas kara lidmašīnas nespēja pat pacelties gaisā, jo tām trūka degvielas. Tā bija gluži citāda drošības situācija. Ja tagad citas NATO valstis mums mēģina iestāstīt, ka nekas nav mainījies, mūsu drošības garantijas kā NATO dalībvalstij var sākt likties šaubīgas.

Kāpēc jūs NATO partneri nemaina savu skatījumu?

To man ir grūti saprast. Kad es šo jautājumu uzdošu augstākajai vadībai, tie pagriež muguru.

Kāpēc?

Tāpēc, ka jautājums ir pārāk neērts un pagaidām trūkst atbildes, kas loģiski pārlicinātu. Bet mēs neesam truli austrumu zemcilvēki! Šī augstprātīgi laipnā izturēšanās pret igauņiem ir pretīga.

Tulkojis Pēteris Bolšaitis
Originalā raksts izlasāms www.welt.de

* *Blut und Boden* (asinis un zeme) – viena no nacionālsociālistu pamatideoloģijām, kas vēstīja, ka vācu kolonistu veiktie lauksaimniecības uzlabojumi Eiropas austrumos ir attaisnojums šo teritoriju iekarošanai un kolonizācijas paplašināšanai (P.B.)

SPILGTS CITĀTS

Eduards Lūkass (*Edward Lucas*) *European Voice*, 2015. gada 8. janvārī

“ASV prezidenta Baraka Obamas izlūkošanas dienests viņam ir ziņojis, ka Krievijas prezidents, sarunājoties ar saviem tuvākajiem cilvēkiem attiecībā uz Obamu lietojis zemiskus, rasistiskus nomelnojumus. Savu kārt Apvienotās Karalistes premjerministram Deividam Kameronam pat nepatīkot spiest Krievijas valdnieka roku pēc tam, kad viņš no saviem izlūkiem uzzinājis par Putina privāto dzīvi visos sikumos. Vācijas kanclere Angela Merkele, iespējams, labāk nekā citi Rietumu lideri zina, ka viņas krievu kolēģis ir rupjš blēdis un melis. Neraugoties uz to, daudzi Rietumu valstsvīri joprojām sevi maldina ar domām, kā attiekties uz Krieviju. Interesantākā un reizē arī nospiedoša ziņa, kas nesen parādījās Blūmberga (*Bloomberg*) ziņu dienesta ziņās, bija informācija no uzticama avota, ka Baltais nams nesen pasūtījis izstrādāt jaunu stratēģiju attiecībā ar Krieviju. Blūmberga aģentūras raksts, kas saucas “Obamas slepenā piedāvājuma Krievijai detaļas” (*Inside Obama's secret outreach to Russia*), vēsta, ka ASV valdība aizkulisēs meklējot, kā “izveidot jaunas attiecības” ar Krieviju “dažādu divpuseju un starptautisku jautājumu” risināšanai, tostarp „Ukrainas jautājumā”. Tas būtu saistīts ar Kremļa atbalsta pārtraukšanu Austrumukrainas separātistiem pret asāko ekonomisko sankciju atcelšanu no ASV puses. Krimas jautājums tiktu iesaldēts. Īpaši groteska detaļa ir fakts, ka valdība esot vērsusies pēc padoma pie neveiksmīgā reālpolitika, *éminence grise* Henrija Kisindžera.

Kāds komentētājs šādu politiku vērtē kā “amorālu, jucekliģu un īpaši bīstamu”. Es to vērtētu vēl skarbāk. Pirmām kārtām tā šokējoši ignorē Ukrainas kā reālas valsts būtību, valsts, kurā dzīvo reāli cilvēki, kuri vēlas konkrētas beigas savām ciešanām un cieņu pret viņu vēlmēm pēc stabilas, drošas un veiksmīgas nākotnes.

Plašākā skatījumā šī politika demonstrē neticamu nevērtību pret īstenajiem apstākļiem.

Tulkojis PĒTERIS BOLŠAITIS

VĒSTURES MĀCĪBAS

ANNA ŽĪGŪRE,
rakstniece, bij. LR vēstniece Somijā

(Nobeigums no Nr. 3)

Ziemas kara pirmajās dienās *Jaunākās Ziņas* atreferēja krievu laikrakstu *Pravda*, kas paziņoja, ka PSRS agresīvie nolūki pret Somiju un somu tautu esot meli. Sarkanā armija ienākusi Somijā somu tautas valdības aicināta, lai palīdzētu somu tautai pret apspiedējiem.

Indriķis Kaģis *Jaunākajās Ziņās* pavēstīja, ka 6. decembrī Somija svinējusi valsts 22. gadadienu, kas Helsinkos pagājusi klusi. *Pie namiem, kur vēl ir kādi iemītnieki, plīvoja zili baltie karogi. Bet nebija mazums arī tādu namu, pie kuriem karogu neredzēja. Tā bija zīme, ka namu iedzīvotāji evakuējušies un ka tanīs vairs nav nevienas dzīvas dvēseles. Nekādu sviņu, nekādu sarīkojumu Helsinkos nebija.*

Brīvā Zeme publicēja karti ar Mannerheima līniju Karēlijas zemes šaurumā. Neraugoties uz stingro prasību pēc neitralitātes, piezīmi pie kartes nevarēja pārprast. *Lielu gandarījumu Somijā radījis ziņa, ka Mannerheima līnija pretēji Padomju Savienības apgalvojumiem vēl padomju kara spēka pilnīgi neskarta.*

Rakstītājs ar pseidonīmu Kandidis bija viens no Latvijas oficiālās nostājas pautējiem un saprata Maskavas stratēģiskos centienus. Laikrakstā *Tēvijas Sargs* viņš uzslavēja Baltijas valstu gudro izvēli iepretim somiem. *Aprādītus centienus pareizi izpratušas trīs Baltijas valstis, nokārtodamas miera un izlīguma garā savas attiecības ar lielo austrumu kaimiņu.*

Tas viņu neglāba. Valsts kancelejas nodaļas vadītāju Teodoru Veihertu (Kandidu) padomju orgāni apcietināja 1940. gada oktobrī un 1942. gadā nošāva.

1939. gada decembra sākumā atceļā no Maskavas uz dzimteni Daugavpili ar vilcienu ieradās Somijas sūtņi Padomju Savienībā Arno Irjo-Koskinens ar kundzi. Kopā ar viņiem bija arī pārējie sūtņniecības darbinieki. Sūtņi dalījās savā ceļojuma pieredzē ar *Daugavas Vēstneša* līdzstrādnieku un pastāstīja, ka nezināmu iemeslu dēļ viņi piecas stundas esot aizturēti uz PSRS robežas. Vagonus līdz pat Latvijas robežai pavadījuši speciāli krievu aģenti, bet, kad vagoni stāvējuši, tad tos apsargājuši karavīri. Visumā krievu iestādes pret somu diplomātiem esot izturējušās korrekti un iespējami pretimnākoši.

Tā kā abu karojošo pušu informācijas par kaŗadarbību katru dienu bija ievietotas līdzās, lasītājiem radās iespēja salīdzināt un novērtēt. Bieži TASS ziņojums vēstīja, ka nekas īpašs nav noticis, bet somu oficiālajā ziņojumā bija stāstīts par kaŗadarbību un kritusajiem. Decembra otrajā pusē latviešu žurnālisti rakstīja par redzēto Helsinkos un frontes tuvumā, bet Egmonts Demeters *Jaunākajās Ziņās* attēloja redzēto ziemeļu armijas stābā Rovaniemi.

Avīzēs publicēja kartes, kas rādīja, kā virzījās frontes līnija. Ar skaidrojumu, ka telpas trūkuma dēļ ne vienmēr iespējams atrast vietu kartei, *Jaunākās Ziņas* 23. decembrī ievietoja Somijas karti ar vietu nosaukumiem latviešu valodā gandrīz pa visu lapaspusi un ieteica šo karti izgriezt un uzglabāt.

Īsi pirms Ziemassvētkiem Indriķis Kaģis *Jaunākajās Ziņās* stāstīja par noskaņojumu Helsinkos, kur šis laiks atšķīries no iepriekšējiem gadiem. Rakstāmlieku veikaliem nācies trīskāršot pārdevēju skaitu, jo ļaudis pirkuši apsveikuma kartītes ar miera pilnajām ainavām. Arī grāmatām,

vu kaŗadarbību, uzbrukumiem un pretuzbrukumiem.

Kā ziņoja *Brīvā Zeme*, Helsinkos cilvēki dzīvojot kara gaisotnē. Veikalu skatlogi pa lielāki daļai esot paslēpti aiz smilšu maisiem, bet daudzi tirgotāji ārpusē izkarinājuši plakātus, kas vēsta, kādas preces tur nopērkamas. *Ļoti labi tagad nopelna arī rakstāmlieku tirgotāji. Pēc rakstāmlieku tagad ilgojas karavīri un arī civiliedzīvotāji. Somi vispār savas domas labāk uzraksta nekā skaļi izrunā... Tomēr vislielāko prieku helsinkiešiem sagādājusi ziņa, ka pēc ilgāka laika atkal atvērtas pirtis.*

Šim gadam beidzoties, ne

simpātijām pret Somiju, ziedojumu koncertiem Romā un italiešu avižu apbrīnu par somu ievērojamo cīņas sparū, par līdzekļu vākšanu Ungārijā un Šveicē un Argentīnas valdības cēlo rīcību, nosūtīt uz Somiju 1000 tonnu labības, bet nenosakot maksas termiņu. Par to, ka ziedojumus vāca arī Latvijā, kas slepus pārdeva somiem arī labību, avīzes nestāstīja.

Janvāra vidū virs Helsinkiem atkal parādījušies padomju bumbvedēji, un *Jaunāko Ziņu* līdzstrādnieks, kuŗš kopā ar draugu pastaigājies pa pilsētu, bijis spiests slēpties patvertnē.

Oficiāli latvieši nedrīkstēja do-

presē arvien redzamāks kļūst padomju puses viedoklis.

Ziemas kara pēdējā mēneša notikumi atspoguļoti visai sīki, bet latviešu žurnālistu rakstu vairs nav, un somu viedoklim atstāta mazāka vieta. Vairākkārt uzsvērts, ka PSRS prasības esot ievērojami lielākas nekā pirms kara. Miera līguma sakarā *Brīvā Zeme* atreferēja Somijas prezidenta Kiestu žurnālistu rakstu, kas beidzas ar vārdiem *Katrs somi apzinās savu tālāko uzdevumu un savu vēsturisko sūtību – būt Rietumeiropas priekšpostenim.*

1940. gada 13. martā atceļā no Maskavas, kur tika noslēgts miers, Somijas delegācija - Risto Riti, Juho Kusti Pāsikivi, ģenerālis Valdēns, deputāts Veine Voionmaa - nolaidās Rīgā, Spilves lidostā. 22 minūšu laikā delegācijas locekļi neizkāpa no lidmašīnas, bet sūtņis E. Palins pēc tikšanās ar viņiem *Jaunāko Ziņu* līdzstrādniekam paskaidrojās, somiem nav bijusi cita izeja, kā parakstīt miera līgumu. Sūtņis piebildis, ka trīssarpus mēnešus somu tauta cīnījies viena pati, nedabūjusi efektīvu palīdzību no ārvalstīm. Pēc somu valdības locekļu domām, šāds konflikta atrisinājums esot labākais, kādu tagadējos apstākļos iespējams panākt.

Iespēju robežās avīzes slavēja somu varonību. P. Bl. (Pēteris Blaus?) rakstīja *Jaunākajās Ziņās*, ka Somija var būt gandarīta. Tā varonīgi izturējusi smago pārbaudījumu un pierādījusi ne vien savam bijušajam pretiniekam, bet visai pasaulei, ka somu tauta mīl savu tēvzemi, tā ir vienojota un savas neatkarības cienīga.

Laikraksti atkal ievietoja kartes – ar jauno robežu.

Publicēta arī maršala Mannerheima pateicība somu karavīriem. *Brīvās Zemes* komentārā 14. martā izskaidrots somu padomju miera līgums un nobeigumā secināts:

Mēs ejam pretim nākotnei, kas vēl var nest daudz pārsteigumu un nejausību. Dabīgi, ka šādā laikā ikviena acs cerību pilna vēro notikumus, kas varētu stiprināt drošības sajūtu. Lielu drošības faktoru Austrumeiropā mēs saskatām Padomju Savienības miera nostiprināšanas centienos. Visus līgumus, ko PSRS slēgusi ar Baltijas valstīm, mēs esam uzņēmuši dziļā pārliecībā, ka tie veltīti mieram. Somija, kas cīņu laikā sakausējusi savu tautu vēl ciešākā vienībā, nākamās dienas veltīs valsts atjaunošanas un jaunbūves darbam.

Jau marta beigās *Jaunāko Ziņu* lasītāji uzzināja, kā dzīve rit Sarkanās armijas ieņemtajās Somijas teritorijās. Par to vēstīja atreferējums no laikraksta *Krasnaja Zvezda*:

Vecie somu ielu nosaukumi nekavējoties aizvietoti ar jauniem padomju nosaukumiem, bet Terijoki jau nodibināts pirmais padomju kolchozs...

ko Helsinku iedzīvotāji iegādājušies, nebija nekā kopēja ar kaŗu. *Vairāk kaŗu jūt veikalos, kur ļaudis pār Ziemassvētku dāvanas tiem, kuŗi atrodas frontē. Tur redzamas drūmas sejas, jo varbūt adresants vairs nebūs dzīvo vidū, kad pienāks dāvana. Dāvanu saņēmšos sūta cigaretes, saldumus un dažādas aditas lietas.*

Laikraksts *Rīts* 27. decembrī ziņoja, ka Ziemassvētku vakaru Helsinku iedzīvotāji pavadījuši pagrābos, jo 24. decembrī piepeši atskanējis trauksmes signāls un kopā patvertnēs nācies pavadīt piecas stundas. Ārņemju žurnālistiem, kuŗi strādāja Somijā, esot sarīkoti savi Ziemassvētki. To galvenais iepriecinājums bijusi pirts apmeklēšana.

Ziemassvētku dienās ar smagā kalibra tālšāvējiem lielgabaliem apšaudīta arī Vipuri pilsēta. Vairākas granātas sprāgušas baznīcas tuvumā. No satricinājuma baznīcas zvani nokrituši un saplīsuši. *Viņi šogad vairs nevarēja iezvanīt Ziemassvētkus, žurnālists skumīgi pabeidz savu reportāžu.*

1939. gads latviešu presē beidzās ar pretrunīgām ziņām: TASS pavēstīja, ka frontē nekas sevišķs neesot atzīmējams.

Somu puse informēja par aktī-

žurnālisti, ne lasītāji neaptvēra, cik milzīgas pārmaiņas Latvijai nesis nākamais. 1940. gads salauza latviešu preses morālo mugurkaulu.

Gadumijā Kārlis Ulmanis pieprasījis preseī mainīt nostāju, atgādinādams, ka Padomju Savienībai apsoluta draudzīga izturēšanās un ka valstī ir Sarkanā armija. Preses Jaungada ballē redaktori apsolījuši to darīt.

Sākumā izmaiņas vēl nemanīja. Latvijas Telegrāfa aģentūra (LTA) no Maskavas ziņoja par padomju puses nostāju, un turpat blakus ievietotas gan LTA ziņas no Helsinkiem ar somu informāciju, gan latviešu žurnālistu garāki raksti par redzēto un dzirdēto.

I. Kaģis *Jaunākajās Ziņās* stāsta, ka dzīve Helsinkos esot pieņēmusi noteiktu ritmu – kara laika ritmu. Saulainās dienās helsinkieši jau agrā rītā steidzot nokārtot visas lietas, jo šādās skaidrās dienās parasti atskan sirēnu kaučieni. Helsinku iedzīvotāji priecājoties par katru miglainu un apmākušos dienu, jo tā nozīmē atpūtu naviem.

Tā kā laikrakstu lapaspusēs nebija iespējams tieši paust savu morālo atbalstu somu tautai, *Jaunākās Ziņas* to apgāja, publicējot ziņas no visas pasaules – par ASV

ties palīgā somiem, tomēr zināms, ka Ziemas karā piedalījušies brīvprātīgie no Latvijas. Arī par to latviešu avīzes klusēja, toties parādījās informācija par zviedru brīvprātīgajiem Somijā. Avīzē *Rīts* sīki aprakstīta viņu vervēšana Zviedrijā, dzīves apstākļi, alga un motīvi cīnīties. Arī Zviedrija esot neitrāla valsts, tomēr tūkstošiem jaunekļu un vīru dodas karot uz tuvo Somiju, stāsta *Rīts*.

Februāra sākumā Indriķis Kaģis *Jaunākajās Ziņās* stāstījis, ka kara traģēdija Somijā parādoties arī laikrakstu sludinājumos – četras piektdaļas sludinājumu esot nāves ziņu. Cilvēki Helsinkos arvien vairāk izmantojot paltersmes, jo dienas kļūst garākas, un padomju lidotājiem ir iespējams arvien ilgāk turēt pilsētu nāves sastingumā. Lai nebūtu jāpārtrauc darbs, daudzas iestādes un darbnīcas iekārtojušās pagrābos, kas vairāk vai mazāk drošas pret bumbām. Pazemē noturot arī dievkalpojumu, raksta Kaģis. *Liekas, ka cilvēki atgriezās alās, kur reiz, tālā senatnē dzīvoja viņu senči. Cilvēki domā tikai par elementārāko prasību apmierināšanu, par tagadējo mirkli.*

1940. gada februārī latviešu

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība pateicas ziedotājiem

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība (Biedrība) izsaka lielu pateicību visiem ziedotājiem, kuri atbalstījuši Latvijas Nacionālo bibliotēku, tās jaunās ēkas tapšanu un krājuma papildināšanu.

2014. gads paliks kā nozīmīgs ieraksts vēsturē – tas bijis *Gaismas pils* atklāšanas gads. Gads, kad Latvija ieguvusi tautas mantojumam un bagātībām pienācīgu mājvietu.

Līdz ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas (Bibliotēkas) ēku tika atklāta arī iespaidīgā, Gunāra Birkerta radītā Lielā ziedotāju siena. Tā godina ziedotājus un pateicas cilvēkiem, kuri vairākus gadu desmitu nezaudēja ticību *Gaismas pils* idejai un palīdzēja to īstenot. Ziedotāju sienai pāriet garām ikviens Bibliotēkas apmeklētājs. Par ziedotājiem un piepildīto sapni par mūsdienīgu Bibliotēku atgādina arī plāksnītes pie *Gaismas pils* galdiem, plauktiem, krēsliem, lasītāvam.

Daudziem ziedotājiem *Gaismas pili* un plāksnīti ar savu vārdu jau bijusi iespēja pašiem aplūkot klātienē. Priecājamies, ka šādi brīži sagādā siltas un neaizmirstamas emocijas.

Pateicībā par atbalstu Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājumam un trimdas laikrakstu digitalizācijai arī studentu korporācijas *Fraternitas Lataviensis* vārds lasāms *Gaismas pili* – Sociālo zinātņu lasītāvā. Pēc viesošanās *Gaismas pili* studentu korporācijas pārstāvis Reinis Vanags dalījās savos iespaidos: “2014. gada 18. oktobrī plašā latāvu brālība svinēja

LU studentu korporācijas *Fraternitas Lataviensis* biedri *Gaismas pils* korē ekskursijas laikā

korporācijas 88. gadadienu. Svētiku sarīkojumu ietvaros vairākiem tās biedriem bija iespēja piedalīties ekskursijā pa Latvijas Nacionālo bibliotēku, kur apciemojām auditoriju, kas nosaukta par godu mūsu korporācijai – tieši pirms trim gadiem, korporācijas 85. gadu jubileju atzīmējot, *Fraternitas Lataviensis* plašais konvents ziedoja *Gaismas pils* attīstībai 101 000 Kanadas dolaru – grāmatu iepirkumiem un trimdas laikrakstu digitalizācijai.

Ikviena ziedotāja devums ir bijis nozīmīgs un sniedzis ieguldījumu Bibliotēkas attīstībā. Ziedotāju kopējais devums palīdzējis *Gaismas pils* koncertzālei, kas nodēvēta Imanta Ziedoņa vārdā, iegādāties izcilu mūzikas instrumentu – *Steinway & Sons* flīģeli. Šāda limeņa mūzikas instrumentus ļaus Bibliotēkā izskanēt augstvērtīgiem mūzikas koncertiem un

piesaistīs pasaules klases māksliniekus.

2014. gadā Biedrība saņēmusi daudzus ziedojumus no ārpus Latvijas dzīvojošiem tautiešiem un Bibliotēkas atbalstītājiem. Viņiem sakām paldies!

Ruta Grasis (Iemūzināti vārdi: Augusts un Ruta Grasis ar ģimeni), Maija Paegle (Iemūzināti vārdi: Austrā un Kārlis Paegle), Bostonas Latviešu ev. lut. Trīmdas draudze – ziedojums Annas V. Voldiņas, dzim. Tomsons piemiņai, Anita Barons, Inta Rūtiņa – ziedojums Fricā Adamoviča piemiņai, Jana Varlejs, Oregonas Latviešu ev. lut. draudze – ziedojums Rūtas Jurisones piemiņai, Aija Blumfelds (Iemūzināti vārdi: Aija un Juris Blumfelds), Anita Zirniņa (Iemūzināts vārds: Pēteris Zirniņis), Inese Ziedins Markman (Iemūzināts vārds: Ingrida Pļavenieks Drešmanis), Gunars Jakobsons, Zeltīte

Ziverte, Bitīte un Uldis Blūķis, Mara Memenis (Iemūzināti vārdi: Konstantīns un Franciska Svenčekis), Aivars un Ausma Savelis, Elmars Ernsts Rozītis, Vera Volgemute-Rozīte, Kārlis un Nellija Freimanis, Dace un Andris Freivaldi, Zigfrīds un Benita Štelmačeri, George Thorpe (Iemūzināts vārds: Jayden Mackenzie Thorpe), Saginavas latviešu klubs, Jānis Skābardis (Saginavas latviešu klubs), Ilze Vesere, Aina Vatvare (Iemūzināti vārdi: Vatvars Aina, Arturs), Ina Ināra Sūberga (Iemūzināti vārdi: Suuberg Ināra, Eric un Alessandra), Vaira Pelēķis (Iemūzināti vārdi: Aija un Miķelis Christopher), Mara un David Johnson, Dailons un Irina Stauvers, Uldis James Hodgins, Zile Zichmanis, Zile Bemis, James Laurie Hodgins, Ūve Aina Hodgins, Dace Hodgina, Kristers James Hodgins, Džūlija Keita Hodgina

Arī šobrīd vēl iespējams ziedot Nacionālajai bibliotēkai un iemūzināt *Gaismas pili* savu vārdu. Viens no galvenajiem ziedojumu izlietojuma mērķiem ir lasīšanas veicināšanas programma pirmskolas vecuma bērniem “Grāmatu starts”. Šai programmai valsts naudu diemžēl atkal nav atradusi. Tās norise ir atkarīga no latviešu sabiedrības atbalsta savām pamatvērtībām – bērnu lasītprasmi un lasītspējas veicināšanu, kas ir izglītības un inteliģentības pamats.

Kopš 2015. gada 1. janvāra, atbilstoši ziedojuma apmēram, iespējami šādi iemūzināšanas veidi: **Sākot ar EUR 15 ziedojumu,**

ziedotāja vārds līdzās citu ziedotāju vārdiem tiks ierakstīts īpašā **ziedotāju grāmatā;**

EUR 450 – ziedotāja vārds atradīsies plāksnītē **pie krēsla** lasītāvā;

EUR 700 – plāksnītē **pie galdā** lasītāvā;

EUR 1500 – plāksnītē **pie plaukta** lasītāvā;

Sākot ar EUR 5000 ziedojumu, ziedotāja vārds līdzās citu ziedotāju vārdiem tiks ierakstīts **lielajā ziedotāju sienā** bibliotēkas vestibīlā;

Par EUR 70 000 ziedojumu ziedotājs saņems plāksnīti pie kādas no bibliotēkas auditorijām vai lasītāvam.

Ziedot iespējams:

• **ar kredītkarti mājaslapā www.gaisma.lv**

• **nosūtīt ziedojumu čeku:** Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai, Mūkusalas iela 3, Rīga, LV1048, Latvija

• **Biedrības biroja:** Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Mūkusalas ielā 3, M26. telpā, Rīgā, tālrunis +371 67843767

• **bankā**

Beneficiary: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība
Registration Nr.: 50008034971
Account Nr.:

LV84HABA0551006763188

Beneficiary's bank: Swedbank

Address: Balasta dambis 1a,

Rīga, Latvia

SWIFT code: HABALV22

Korespondentbanka ASV

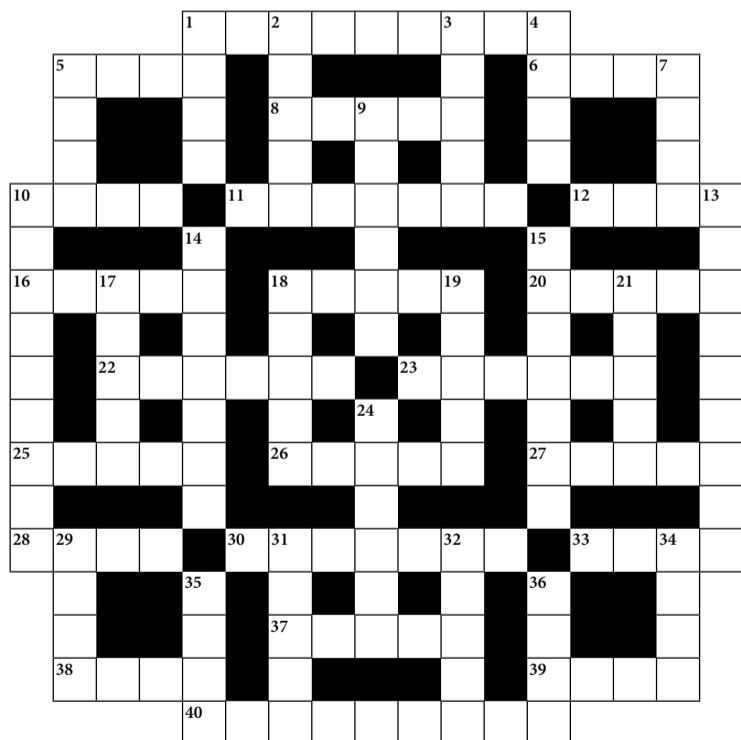
DEUTSCHE BANK TRUST

COMPANY AMERICAS, New

York, ABA/FW: 021001033

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Baleta mākslinieces. 5. Galda spēle. 6. Strinkšķināmais stīgu mūzikas instruments. 8. Rakstīts vai iespēsts skaņdarbs. 10. Reliģisks aizliegums pirmatnējām tautām. 11. Precīzi oriģināla noraksti. 12. Mūzika skuju koki. 16. Pareizticīgo svētbilde. 18. Žurnāls Latvijā. 20. Raudze. 22. Ieceres. 23. Valsts Eiropā. 25. Aļveida for-

mas veidojums. 26. Bridējputns, ko senie ēģiptieši uzskatīja par svētu. 27. Augsts stāvspogulis. 28. Jemenas galvaspilsēta. 30. Valsts pie Persijas līča. 33. Naudas vienība Albānijā. 37. Dieviete – dzejas sargātāja sengrieķu mītoloģijā. 38. Sika monēta Indonēzijā, Japānā, Kambodžā. 39. Skaļuma mērvienība. 40. Laba vēlējums.

Stateniski. 1. Alkoholisks dzēriens. 2. Četrvietīga kariete ar nolaižamu virsdaļu. 3. Veikla. 4. Sieviešu tērps Indijā. 5. Peru galvaspilsēta. 7. Novada centrs Latvijā. 9. Tieši, bez aplinkiem. 10. Ierīce vai process, kas sastāv no trim patstāvīgiem elementiem. 13. Sporta veids. 14. Kaučukaugu sula. 15. Īsu distanču skrējienis. 17. Narkotiska viela. 18. Zodiaka zvaigznājs. 19. Franču komponists (1803-1856). 21. Žirafu dzimtas dzīvnieks. 24. Oficiālas pusdienas ar lūgtiem viesiem. 29. Senas garuma mērvienība. 31. Jāņogu dzimtas ogulājs. 32. No stieplēm vīta virve. 34. Kuģa pavārs. 35. Dzeltenzeme. 36. Sēžammaiss.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 3) atrisinājums

Līmeniski. 1. Jards. 3. Lapsenes. 9. Cimdi. 10. Miegaļa. 12. Diet. 13. Atsaukt. 14. Rasa. 17. Etalons. 18. Dālderis. 19. Anakonda. 21. Studenti. 25. Saraksti. 27. Salates. 29. Iela. 30. Nokrist. 31. Guna. 34. Mesties. 35. Skice. 36. Izbalsot. 37. Tebra.

Stateniski. 2. Dāma. 3. Lombards. 4. Pieskalot. 5. Ežas. 6. Otrdiena. 7. Lietus. 8. Somas. 9. Cieļava. 11. Akači. 15. Mokošas. 16. Veidols. 20. Dusmoties. 22. Nitaurē. 23. Ieskaņot. 24. Aizrasot. 26. Aplam. 27. Šasist. 28. Lieks. 32. Ēsma. 33. Sile.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola „Sauls skola” janvārī noslēdza sadarbības līgumu ar Daugavpils Marka Rotko mākslas centru. Līdz šim “Sauls skola”, kuŗa pastāv jau vairāk nekā 20 gadu, piedalījās dažādās centra aktivitātēs. Šogad skolas Apģerbu dizaina programmas audzēkņi mākslas centrā piedalījās pasauleslavenā modes mākslinieka Aleksandra Vasiljeva izstādes praktiskajā iekārtošanā, par ko saņēma cildinošas atsauksmes. Plānots sadarboties tālākizglītības un mūžizglītības jomā, kopīgu projektu sagatavošanā un realizēšanā, “Sauls skolas” audzēkņu mācību un kvalifikācijas prakšu organizēšanā, ka arī citās jomās.

Grāmata “Kuldīga. Arhitektūra un pilsētībūvniecība” (2014.) ir iekļauta ASV Kongresa bibliotēkas (Library of Congress) Vašingtonā krājumā un ir speciālistu atzinīgi novērtēta. Kongresa bibliotēkas Eiropas nodaļas vadītājs *Grant G.Harris* pateicības vēstulē Kuldīgas novada domei norādīja, ka pirms tam vēl nav redzējis tik labi ilustrētu izdevumu ar krāsainajiem karšu atvērumiem. Īpašu vērtību piešķir tulkojums angļu valodā. Grāmata ietver pārskatu par Kuldīgas vēsturisko arhitektūru un pilsētību. Kongresa bibliotēka ir lielākais grāmatu krājums (147 miljoni vienību) pasaulē, arī lielākais latviešu valodā ārpus Latvijas.

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete sadarbībā ar “Zemnieku saeimu” un žurnālu “Agro Tops” jau piekto gadu rīkoja jauno lauksaimnieku konkursu “Senču aicinājums 2014”. Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) Jelgavas pīlī 10. janvārī tika godināti tā 16 finālisti. Konkursa galveno balvu – **īpašo tēlnieka Paula Jaunzema darināto dzirnakmeni un apmaksātu trīs dienu braucieni divām personām uz kādu no lielākajām Eiropas lauksaimniecības izstādēm** – saņēma Matīss Grīnbergs no Burtņieku novada. Bet LLU specbalva – apmaksāti Mūžizglītības centra profesionālās pilnveides kursi – tika piešķirta LLU absolventam Edgaram Bitem, kuŗš saimnieko tēva mājās Iršu pagasta „Rūķīšos” un ir dienziežu un līliju selekcionārs.

Liepājā risinās gatavošanās pilsētas 390 gadu jubilejai. Tai būs veltīts koncertuzvedums “Es esmu Liepāja”, kas 20. un 21. martā notiks Liepājas Olimpiskā centra arēnā. To veidos vairāk nekā 100 dažādu mākslinieku un mūziķu, kuŗu dzīve vai radošā darbība saistīta ar Liepāju. Dirģents – Jēkabs Ozoliņš. Koncertuzvedumu rīko “Rietumu Radio”, tā režisore un idejas autore ir liepājniece Maija Kalniņa.

Īsziņas sagatavoja VALIJA BERKINA

LĀSMA
GAITNIECE

Latvijas medicīnas simbolam, ārstniecības iestādei, kas ļoti iecienīta ne tikai galvaspilsētas iedzīvotāju, bet visu Latvijas pilsētu un novadu iedzīvotāju vidū, Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcai šogad ir nozīmīga jubileja. Ārstniecības iestādei aprit 105 gadi!

Gadsimta laikā norisušas daudzdas kardinālas pārmaiņas, taču divas lietas ārstniecības iestādē kopš tās pirmsākumiem palikušas nemainīgas: P. Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca

cas celšanai bija nepieciešamība pēc Eiropas medicīnas standartiem atbilstošas klīniskās bāzes.

Jau pēc deviņiem pastāvēšanas gadiem līdzekļu trūkuma dēļ (cik mūdienīgi!) ārstniecības iestādi slēdza un vēl pēc deviņiem, 1928. gadā, ar 365 gultasvietām atkal atjaunoja. Savas pastāvēšanas laikā slimnīca piedzīvojusi ne tikai bankrotu, vācu un krievu okupācijas, bet arī bombardēšanu un ugunsgrēku. Iestādes nosaukums mainīts astoņas reizes, taču Latvijas

medicīnas pastāvēšanu, to spīdoši pierādot ar sabiedrisko darbību – veselības veicināšanu biedrībā, cīņā pret vēzi, daudzu ārstniecības iestāžu organizēšanu utt. 1935. gadā P. Stradiņš ierīkoja pirmo onkoloģisko nodaļu Latvijā, bet 1939. gadā atklāja Žēlsirdīgo māsu skolu (mūsdi-

nātņu doktors Zeliks Čerfass. P. Stradiņš allaž uzsvēris, ka tikai labs cilvēks var būt labs ārsts un ka medicīna ir vishumānākā no visām profesijām. Nē, tās nav tukšas frāzes, tāds bija profesora uzskats. Viņam slimnieks bija vienots veselums, profesors ārstēja visu cilvēku, nevis tikai

kais ceļš, lai no mājām Ventspils ielā 19 tiktu uz slimnīcas operāciju zāli. Vienurīt profesors pa vārtniem iesteidzies jaunā puķu tētelī, kam pie apkakles vējā plivinājusies cenas zīme, kuŗu neviens no mājiniekiem nebija pamanījis un nogriezis. To kā humoru vēl šodien atmi-

Viens no slimnīcas korpusiem

ir vislatviskākā, visas Latvijas iedzīvotāju slimnīca un turklāt vienīgā ārstniecības iestāde valstī, kur medicīniskā palīdzība netiek atteikta nevienam. Ja vēl atklātāk – nabago ļaužu slimnīca. Daudziem Pilsoņu iela 13 un tās izcilie mediķi ir vienīgais cerības stariņš uz atveseļošanas un normālu dzīvi.

Pirms simt gadiem – 1910. gada 10. februārī – nodibināja Rīgas pilsētas 2. slimnīcu, kuŗu vienlaikus vadīja divi vecākie ārsti: internists Teodors Švarcs un chirurģs, Dr. med. Pauls Klemms. Pāris nedēļu vēlāk, 26. februārī, pie slimnīcas atklāja arī ambulanci. Šeit pacienta nodeva pie speciālista bija 30 kapeikas, un jau pirmajā darbības gadā ambulance bija ļoti apmeklēta.

Iemesls jaunas slimnīcas celšanai bija vienkāršs – strauji palielinoties iedzīvotāju skaitam Rīgā, ar vienu pilsētas pašvaldībai pakļautu slimnīcu (Bruņinieku ielā 5) kļuva par maz, tādēļ vajadzēja domāt par vēl vienu – 2. slimnīcu. Medicīnas vēsturnieks Arnis Viksna raksta: „Līdz 1910. gadam straujā tempā tika uzbūvēta slimnīcas ambulance (vēlāk – pārvaldes ēkas daļa), chirurģiskās un terapeitiskās nodaļas paviljoni, divas vienstāvu ēkas slimību nodaļai, darbinieku dzīvojamā ēka kopā ar aptieku, sarga māja un leduspagrabs. Slimnīca bija savam laikam moderni plānota: ar elektrību, ūdensvadu, centrālapkuri (daļēji), liftiem. Vienlaikus veidoja apstādījumus, piemēram, liepu aleju galvenā ejā. Dziedniecības projekta autors bija Rīgas pilsētas galvenais arhitekts Reinholds Šmēlīngs, bet realizāciju veica būvuzņēmējs Ludvigs Neiburgs. Otrs iemesls slimnī-

medicīnas vēstures pamatlicēja, izcilā chirurģa, profesora Paula Stradiņa nāves gadā (1958) tās nosaukumā iekļauts viņa vārds un tā tas palicis līdz mūsdienām. Tautā P. Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca dēvēta vienkārši par “Stradiņiem”. Tagad slimnīca atrodas 15,6 hektaru plašā teritorijā un tai pieder vismaz 100 lielas un mazas ēkas.

Kaut arī, dziednicu projektējot, tika domāts par tās izmantošanu studentiem klīniskām vajadzībām, Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātei slimnīcu kā klīnisko pamatbāzi nodeva tikai 1928. gada 16. aprīlī. Pēc Otrā pasaules kara izveidoja grandiozu ārstniecības iestādes klīniskās bāzes projektu, rēķinot, ka vienā kursā būšot aptuveni 200 studentu. Slimnīcu bija paredzēts ievērojami paplašināt ar klīnikām un teorētiskajām bazēm medicīnas augstskolas vajadzībām, taču tas netika realizēts un ar laiku mācību bāzes vietas tika „izkaisītas” pa visu Rīgu.

“Lai me ir sadēgt citu labā,” bija profesora P. Stradiņa iemīļots teiciens, ko viņš bez izlikšanās istenoja pats savā dzīvē. Un ne tikai profesors vien – arī viņa dzīvesbiedre Ņina Stradiņa, kuŗa ilgus gadus bija slimnīcas Fizikālās terapijas nodaļas galvenā ārste. Lauku amatnieka dēls no Viesītes spējis ne tikai iegūt augstas klases chirurģa meistarību, skolot savus studentus, Latvijai vissmagākajā laikā, kad valstī trīsreiz okupēja; nepamest “savu” slimnīcu, palikt un strādāt tajā; stagnācijas gados kā direktoram nepadoties daudzo birokrātisko šķēršļu priekšā, bet arī izveidot Medicīnas vēstures muzeju un rūpēties par Latvijas

Profesora Paula Stradiņa slimnīca

nās – Paula Stradiņa Rīgas 2. medicīnas skola). Savukārt 1941. gadā slimnīcā atvēra Asinspārlišanas staciju.

Īpašs talants P. Stradiņam pie-

viņa slimos organus.

Ir viedoklis, ja P. Stradiņš būtu devies trimdā vai kara gados gājis bojā, iespējams, viņa vārds šodien pa pusei jau būtu aiz-

nas vecākās paaudzes māsas. Tagad šo mazo vārtni vairs nav, bet ārstniecības iestādes dārzā 1963. gada 11. jūnijā atklāts skulptores Aleksandras Briedes pie-

Foto no Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja fondiem

derēja, skolojot savus studentus – topošos ārstus. Viņš bijis īsts ārsta ētikas iemiesotājs savā praksē ar slimniekiem. “Demonstrēdams slimniekus, profesors mums uzskatāmi parādīja, cik svarīga ir mīlestības, sirsnības un cieņas pilna izturēšanās pret slimo cilvēku. [...] Mēs zinājām, ka profesors pa naktīm ierodas slimnīcā, lai aplūkotu iepriekšējā dienā operētos slimniekus, un arī tas palīdzēja mums apziņoties, cik liela ir ārsta atbildība slimnieka un viņa tuvinieku priekšā,” atceras medicīnas zi-

mirsts. Jāpiebilst, profesors cietis no abu okupāciju varām – 1941. gada jūnijā gestapovieši tieši no operāciju zāles viņu aizveda uz Centrālcietumu, jo profesors nebija aprūpējis “pareizos” pacientus, bet 1944. gada oktobrī sarkanarmieši pie lielā slimnīcas skursteņa viņam atņēma pulksteni un pildspalvu, kad P. Stradiņš bija iznācis paziņot, ka slimnīca pasargāta no uzspridzināšanas no bombardēšanas.

Profesoram slimnīcas žogā, kas apjoza teritoriju, bija pašam savi vārtni. Tas bija vistaisnā-

mineklis par godu P. Stradiņam.

Taču sev pieminekli profesors uzcēlis tieši ar smagu, pašsadedzinošu darbu, īpaši laikā no 1944. līdz 1958. gadam, nereti pat 24 stundas diennaktī. Bet ko slimnīca nozīmēja pašam P. Stradiņam? Viņa asistents Pauls Purviņš savulaik rakstīja: “2. pilsētas slimnīca bija profesora Stradiņa “bērns”. Pie tās viņš bija pieķēries ar visu sirdi, un, kad bumbas krita kara beigās un sagrāva administrācijas ēku un daļu rentgena kabineta, profesors... raudāja.”

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju

Nekropole.info arī materiāli,

veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

Skatiet – www.nekropole.info!

Nekropole.info var palīdzēt un atbalstīt, ziedojot: Biedrība "Nekropole.info"

reģ. Nr. 40008208926

banka – AS SWEDBANK

konta Nr. – LV12HABA0551036552408

Bankas kods HABALV22

Sabiedriskai organizācijai Nekropole.info. ir piešķirts sabiedriskā labuma statuss.

(Vairāk publicēts Nr. 29)

TV sērija "Homeland" ir nominēta

"Filmaktieŗu ģildes" balvai

(Screen Actors' Guild Awards) kategorijā,

kas vērtē visa ansambļa sniegumu,

ieskaitot **Lailu Robiņu**, kuŗa tēlo ASV sūtni Pakistānā.

Balvas pasniegs Los Andželosā 2015. g. 25. janvārī,

un sarīkojumu pārraidīs TNT un TBS stacijas.

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050

matiss@sk-legal.com

+371 28390346

Patriotisks latvietis pērk

LATVIEŠU GLEZNAS UN PORCELĀNU.

Zvaniet uz +1 312-730-7459 jeb

rakstiet uz rob@johnsonblumberg.com

Sludinājumu un reklāmas pieņemšanas punkts internetā www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

PAKALPOJUMI

SIA WOODNIX sniedz pilna cikla mežizstrādes pakalpojumus, piedāvā ilgtermiņa meža apsaimniekošanu, visa veida dokumentu sagatavošanu, bezmaksas konsultācijas. Tālr.: 29199271

PĒRK

Vidzemes mežu apsaimniekotājs turpina piedāvāt augstākās cenas par mežu un zemi. Tālr.: 29476041

(Turpināts no 6. lpp.)

ILZE PĒTERSONE,

Latviešu Fonda sekretāre un sabiedrisko attiecību vadītāja

Latvietība, Latvija un Latviešu fonds

Mērķis ir lasīšanas procesā iesaistīt visu ģimeni.

LNB projekts tiek uzskatīts par labāko lasīšanas veicināšanas programmu Latvijā. Par šo, kā arī par projektu "Gribu iet uz bibliotēku" Silvijai Tretjakovai novembrī tika piešķirta nozīmīgā Voldemāra Caunes balva "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem".

Laimīgā kārtā, bērnu žūriju grāmatu kolekcijas ir arī nonākušas 42 latviešu centros ārpus Latvijas. Un tādā sakarā LNB bibliotekāres Silvija, Ilze un Sarmīte brauca novembrī uz Ņujorku un Vašingtonu. Tur viņas satikās ar vietējām skolām un skolotājām, vērtēja bērnu žūrijas sekmes mūsu skoliņās (Ņudžersijas skola ir iesaistījies bērnu žūrijā kopš 2007. gada), pārrunāja

tuvākas sadarbības iespējas nākotnē ar ALAs priekšnieci Anitu Bataragu un Jonkeru skolas pārzini Lauru Padegu Zāmuru, un uzdāvināja katrai skolai komplektu "Grāmatu starts". Komplekts sastāv no mugursomas ar pūcīti, pūcītes mantiņu, Māras Cielēnas un Ilzes Dambes grāmatiņu "Pelītes Pērlītes brauciens ar gultu" un padomu grāmatu vecākiem (autore Silvija Tretjakova un Sarmīte Galsa).

Raksta nobeigumā atgriezies pie Latviešu fonda. Tā mērķis ir bijis un paliek saglabāt latviešu identitāti, tāpēc arī LF biedrus var satikt visur! (Piemēram – Anita Bataraga un Laura Padega Zamura ir LF dalībnieces; Kristīna Putene nupat saņēma LF atbalstu) Arī mani nesenie piedzīvojumi Latvijā izceļ LF vaja-

dzību un vispusīgumu. Tiešā vai netiešā veidā LF ir bijis iesaistīts visās trīs vietās, kas atstāj tik dziļu iespaidu. Kokneses Likteņdārza fonda dibinātājs taču ir LF līdzstrādnieks Vilis Vītols! Caur gadiem Latviešu fonds ir rēgulāri atbalstījis Okupācijas mūzeja projektus. Latviešu fonda grāmatas ir nonākušas Latvijas Nacionālajā Bibliotēkā. Nupat šoruden Bērnu literatūras centrs rikoja pēcpusdienu, lai pārrunātu LF atbalstīto grāmatu "Mula un portrets" (grāmata bērniem par latviešu mākslu). Nobeidzu ar mudinājumu: Atbalstiet Latviešu fondu!

Ir sācies 2015. gada LF projektu konkurss. Projektus pieņem līdz 15. februārim. Gaidām jūsu pieteikumus. www.latviesufonds.com/projektu-konkurss.

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un paliekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru.

ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgus gadus nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tālr.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alausa.org

Amerikas latviešu apvienības valde

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI
DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koža mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas brīvo latvju biedrība (531 N 7th St, Philadelphia, PA 19123)

25. janvārī 14:00 Filadelfijas Brīvo latvju biedrības **mēnešsapulce**. Visi biedrības biedri un biedru veicinātāji, kā arī potenciālie biedri un interesenti ir lūgti piedalīties! Uzkožamos pēc savas gaumes vest līdzīgroziņveidā.

31. janvārī 19:00 **Daudz baltu dieniņu** visiem janvāra un februāra dzimšanas dienu jubilāriem! Aicinām jubilārus, ģimenes un draugus kopā svinēt Biedrības rīkotā saviesīgā vakarā:

- Būs **DJ Krēslīņu Laris** (vakara mūzika no latviešu platēm).
- Būs uzkodas (groziņu veidā).
- Būs perfekta gaisotne, lai tiktos ar ilgi neredzētiem ļaudīm pie letes un lejas zālē.

Gaidām visus! Ieejas maksa – ziedojums biedrībai.

3. februārī 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un apspriedes par aktuāliem tematiem. Dzimumdienu svinēšana pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

ŅUJORKA (NY)

Jonkera bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers, NY 11705)

25. janvārī 11:30 Kultūras dienas Ņujorkā. Programmā prāvesta Alberta Ozola 100 gadu dzimšanas dienas atcere, godinās ALA Atzinības raksta laureātus. Info: Baiba Pinne, tālr.: 917-270-4786, e-pasts: pinnis@banet.net

Salas sarīkojumu zālē (4 Riga Lane, Melville NY)

1. februārī 11:30 Ņujorkas Latviešu federācijas kredītsabiedrības gada sapulce. Dienas kārtībā valdes pr-tāja, kasiera, aizdevumu un revīzijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas u.c. jautājumi. Pēc sapulces – cienasts. Jauni biedri laipni gaidīti! Atsevišķus paziņojumus kredītsabiedrības biedriem neizsūtīs.

PRIEDAINĒ (NJ)

23. janvārī 13:00 un 19:00 bāra telpās **Kino vakars**. Izrādīs dokumentālo filmu par Liepājas teātra viesošanos Priedainē un citās ASV vietās. Sekos teātra izrādes „Hanana” televīzijas video ieraksts. Ieeja brīva, labākam noskaņojumam lūdzam ņemt groziņus ar uzkodām. **20. februārī** nākamais **Kino vakars**.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskajā centrā (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125)

25. janvārī 12:00 **Kursas Draudzīgais aicinājums**. Runās neirobioloģijas doktorante Aiva Ieviņa, dejos „Trejdeksnītis”. Uzkodas no līdzpaņemtiem groziņiem. Visi laipni aicināti!

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības namā (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713)

27. janvārī 13:00 videoizrāde. Trīs sarunas ar trim pasaulslavenām Latvijas operas divām – **Inesi Galanti, Elinu Garanču** un

Maiju Kovalevsku. Videoierakstā izmantoti dziedātāju arhīvu materiāli, ieraksti no operu izrādēm.

Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas zied., sākot ar \$3.

31. janvārī 14:00 ikgadējais **Kultūras dienu koncerts**, kurā piedalīsies koris, koklētāju grupa un **Dace Hohlova** ar izglītojošu mūzikālu stāstījumu par **Kārli Amendu, Ludviga van Bēthovena** draugu.

Pēc koncerta visi tiks cienāti ar glāzi vīna, cepumiem un kafiju. Ieejas zied., sākot ar \$20.

3. februārī 10:00 Biedrības valdes sēde. 11:00 – 12:00 būs atvērta bibliotēka.

10. februārī 13:00 videoizrāde. 2014. gada 7. novembrī notikušais **Arvīda Jansona** 100 gadu jubilejai veltītais koncerts LNO, kurā mūzicē **Bavārijas Radio simfoniskais orķestris** jubilāra dēla, pasaulslavenā diriģenta **Marisa Jansona** vadībā.

Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas zied., sākot ar \$3.

15. februārī 17:00 **tradicionālā SIRSNIŅU BALLE!** Uzstāsies lietuviešu balles dejojāji, izloze, azāids. Ilmāra Dzeņa un Pēterā Ozola deju mūzika. Ieejas ziedojums, sākot ar \$25. Galda rezervācijas: Dace Hohlova, tālr.: 727-479-8026.

21. februārī 10:00 pulcēsīmies uz **lielo Biedrības nama un tā apkārtnes sakopšanas talku!** Līdzī jāņem dārza darbarīki (zāģi, grābekļi, slotas u.c.). Aicinām arī dāmas nākt talkā nama telpu uzkopšanā. Pēc dūšīgas strādāšanas cienāsimies ar picu un atspirdzinošiem dzērieniem.

PAZIŅOJUMS Latvijas valsts-piederīgiem pilsoņiem!

Mobilās pasu stacijas izbraukums uz St. Pētersburgu, kas bija paredzēts janvārī, pagaidām atcelts. Sekojiet turmākai informācijai!

Latvijas vēstniecības atsaukuma vēstule:

Saskaņā ar ievērojamām izmaiņām Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Pasu informācijas sistēmā, 2015. gada 16. janvārī visās Latvijas vēstniecībās tiks nomaiņināts stacionārās pasu darbstacijas. Attiecīgi tiks ietekmēta visas sistēmas darbība un veikta arī mobilās pasu darbstacijas nomaiņa. Pagaidām nav konkrētas informācijas, kad tas notiks. Paldies par sapratni!

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koža mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving Str, Brookline MA 02445). Visi dievk. notiek 11:00 un dievg. katrā dievk. **25. janvārī** dievk. Māc. Kaspara Bērziņa ievēšana amatā.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācī-

tāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. Dr. māc. Aija Greiema (*Graham*), tālr.: 517-614-4853. Ergēln. Dr. S. Lizlova, L. Upite un Margarete *Thompson*. Info: www.detraudze.org

• **Dienviņfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepard of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makaj@aol.com.

• **Dienviņkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **25. janvārī** 11:00 Epifānijas laika 3. sv. dievk., māc. Aivars Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **25. janvārī** dievk. ar Sv. vakarēdienu. **1. februārī** dievk. **8. februārī** dievk. Draudzīgais Aicinājums māc. Jāņa Silīņa stipendijas fonda izloze. Māc. Ieva Dzelzgalve.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Apvienotās draudzes dievnāmā. **Baptistu dr. dievk.** notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). **21. februārī** 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Daina Salnīte, dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

• **Milvoku latv. ev. lut. sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukeeudraudze.org

• **Minneapolis-St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). Visi dievk. notiek 11:00. **25. janvārī** dievk. ar bērnu uzrunu, svētd. skola, Kazdangas labdarības pusdienas. **1. februārī** dievk., sadraudzība. **8. februārī** dievk. ar Sv. vak., sadraudzība, Dāmu saimes gadskārtējā sapulce.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **1. februārī** 15:00 dievk., atvadišanās no mācītāja Gundara. **4. februārī** 19:00 valdes sēde. **5.**

februārī 13:00 pensionāru saiets. **15. februārī** 11:00 dievk.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā Igaunju bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

25. janvārī 13:30 Īstbransvikā dievk. **1. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. **8. februārī** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. **15. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **18. februārī** 10:00 Īstbransvikā Pelnu dienas svētbrīdis, Bībeles stunda. **22. februārī** 13:30 Īstbransvikā dievk.

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoranža (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville, NJ)

Parsippany St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY) Springfielda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY). **1. februārī** 14:00 Atspīdēšanas laika dievk. **15. februārī** 14:00 Atsp. laika dievk., sekos gada sapulce., diakone Linda Sniedze *Taggart*.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Ārins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **15. februārī** 13:00 dievk. Pēc dievk. kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120) Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com.

Visi dievk. notiek sestdienās 12:00. **24. janvārī** dievk., kafijas galds. **21. februārī** dievk., kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattletlatvianchurch.org. **25. janvārī** 10:30 Epifānijas laika 3. sv. dievk. ar dievg. Pēc dievk. **Kursas Draudzīgais Aicinājums**. Runās doktorante **Aiva Ieviņa**. Dejos „Trejdeksnītis”.

• **Stenektēdijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Fuhrman St, Schenectady, NY 12308). Diakone L. Sniedze-*Taggart*, asistēs prāv. O. Sniedze.

Laika apstākļu dēļ baznīca notiks **22. februārī**.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **25. janvārī** Bībeles stunda.

Uzmanību! Pēc Bībeles stundas 12:00 sāksim kaut ko jaunu! **Margas Zurovskas** vadībā pie siltas zupas bļodiņas tiks rīkota omulīga satikšanās visi, kas vien vēlas. To gribam turpināt reizi mēnesī. Būsiet gaidīti! **30. janvārī** 11:00 Biedrības namā dr. valdes sēde. **1. februārī** dievk. **8. februārī** Bībeles stunda. **15. februārī** 14:00 dievk. **18. februārī** 13:00 Biedrības namā **Svecišu svētbrīdis**. Drīz vien, pilnīgi nemanot, sāksies ciešanu laiks. Floridas saime jau daudzkārt ir atzīmējusi klusā laika sākumu ar Svecišu svētbrīdi, kad ieklausāmies Svēto rakstu vārdos par gaismu. Tie ir iesildījuši katru līdzdalībnieka dvēseli un sirdi. Arī šoreiz visi miļi aicināti! Pēc svētbrīža būs kafija un uzkodas.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. *Fritz Traugott* Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda Kaļiņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dc-draudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Varsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Ināra Apine, tālr.: 703-790-0833, e-pasts: inarazaiga@yahoo.com **Svētdienās** 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Iesvētes mācība. **25. janvārī** Draudzīgā Aicinājuma dievk. un sarīkojums.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). māc. Daina Salnīte, dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco). *San Jose-Los Gatos* (16548 Ferris Ave, Los Gatos).

Oklande *Resurrection Luth. Church* (397 Euclid Ave, Oakland).

Burlingema, Labā Gana baznīca (301 Burlingame Ave).

Saratoga (12635 Indio Ct, Saratoga, CA 95070).

Sakramento *Lutheran Church of the Cross* (4465 H Str, Sacramento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz

e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Arnolds Ruperts mūžībā

Cik grūti ielikt kāda cilvēka pilno mūžu dažās rindkopās. Arnolds Ruperts bija daudzpusīgs – vīrs, tēvs, vectēvs, draugs, skauts, zaldāts, zobārsts, draudzes priekšnieks, trīsreiztrīsnieks, pavārs, zelta roku īpašnieks, kuŗš prata gan labot, gan no jauna iztaisīt, un vēl daudz kas cits.

Arnolds Ruperts savas dzīves gaitas sāka 1932. gada 2. aprīlī Latvijā, Jēkabpils apriņķa Biržu pagasta „Ozolārēs.” Vecāki viņam bija lauksaimnieki ar uzvārdu Ruperts (viņš to pārmainīja uz Ruperts 1956. gadā.) Arnolds beidza Biržu pagasta Vidzemes pamatskolu 1944. gada pavasarī, bet jau jūlijā

kus gadus bija priekšnieka vietnieks. Grandrapidos daudzi latvieši piemin viņa veiksmi un priecājas par rūpīgi salabotiem zobiem.

Arnoldam Rupertam svarīga dzīves daļa bija militārā dzīve. Lai gan pakļauts iesaukšanai bruņotajos spēkos, sakarā ar studijām Arnolds netika iesaukts aktīvā kara dienestā, bet tika ieskaitīts armijas rezervē. Pēc augstskolas beigšanas Arnolds iestājās ASV armijā un karavīra gaitas uzsāka Sama Hjūstona Fortā, Teksasā (*Fort Sam Houston, TX.*) Vēlāk viņu aizsūtīja uz Vāciju, kur viņš dienēja līdz 1960. gadam. Pēc izdienēšanas aktīvā karadienestā Arnolds palika

Arnolds Ruperts, 2014. gada jūlijā, Smiltēnē

ģimenei bija jāatstāj mājas un jādodas bēgļu gaitās, un novembrī viņi nonāca Vācijā, Saksijas rajonā. Tur Arnolda ģimene strādāja fabrikā līdz kara beigām, kad, Padomju varai tuvojoties, viņi bēga uz rietumiem un nonāca Manheimā pie Reinas un Nekāras, amerikāņu zonā. Pēckāra laiku viņi pavadīja bēgļu gaitās Manheimā un Švābu Gmindē. Arnolds turpināja izglītību vidusskolā un bija aktīvs sportā un jaunatnes nodarbībās, lielu vērību piegriežot skautu kustībai, kuŗā darbojoties ieguva Dzimtenes Skauta pakāpi. 1949. gada vasarā ģimene izceļoja uz dzīvi Amerikas Savienotajās Valstīs, kur pirmo gadu pavadīja strādājot lauksaimniecībā Ņujorkas pavalsts ziemeļos.

1950. gada vasarā Arnolds ar vecākiem pārnāca uz dzīvi Grandrapidos, Mičiganā, kur viņi nodzīvoja līdz mūža beigām. Pirmais darbs Arnoldam bija metālrūpniecībā, bet līdztekus viņš uzsāka studijas vietējā kolledžā, ko beidza 1953. gadā; tad iestājās Mičiganas Universitātē, zobārstniecības fakultātē, kur 1957. gada vasarā ieguva zobārsta (*Doctor of Dental Surgery*) gradu. Viņš izveidoja sekmiņu zobārstniecības praksi, kur nostrādāja līdz 1997. gadam. Viņš bija Amerikāņu Zobārstu apvienības (*American Dental Association*) un Latviešu Ārstu un Zobārstu apvienības biedrs, kur vairā-

aktīvajā rezervē un tur dienēja bez pārtraukuma līdz 1992. gadam. Viņš piedalījās vadības apmācībās un 1979. gadā ieguva pulkveža pakāpi. 1982. gadā viņš bija komandieris medicīnas vienībai Blisas Fortā (*Fort Bliss*) Teksasā. Arnolds divas reizes saņēma armijas uzslavas (*Army Commendation*) medaļu, armijas sasniegumu (*Army Achievement*) medaļu un citas nozīmes un atzinības. Viņš piederēja *American Legion* un *Army Navy Club of Grand Rapids*. Viņa piederību atzīmēja vietējā militārā organizācija, bērēs viņu godinot ar oficiālo militāro izvadīšanu, nododot atraitnei karogu un šaujot salūtu.

Viens no izšķirošiem notikumiem, kas padarīja Arnolda Ruperta dzīvi tik bagātīgu, ir tas, ka viņš 1950. gadā satika Līgu Zirni. Viņi abi studēja Mičiganas Universitātē un, to beiguši, apprecējās un devās kopīgi uz Vāciju. Viņiem piedzima dēls. Ģimenē ir mazmeita Anita, un divi mazdēli – Arnolds un Andrejs, kuŗi visi studē un ir gājuši latviešu skolās, beiguši Gaŗezera Vasaras vidusskolu un turpina aktīvi piedalīties latviešu pasākumos. Mazmeita uz Ziemsvētkiem izveidoja un Līgai uzdāvināja albumu, kuŗā no neskaitāmām ģimenes fotogrāfijām bija atlasītas un sakopotas viņu abu fotogrāfijas – tur var redzēt (*Turpināts 19. lpp.*)

Dieva mierā aizgājis

JĀNIS EDGARS GALEJS

Dzimis 1927. gada 18. jūlijā Sinolē,
miris 2015. gada 2. janvārī Story City, IA

Mīlestībā piemin

SIEVA BENITA, MEITA INTA, TONY GARRETT, MEITA ANDA, PAUL McAFEE
DĒLS LARIS, DIĀNA GALEJS

MAZBĒRNI PAUL McAFEE, INGRĪDA GALEJS, AUGUSTS GALEJS

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais Vīrs, Tēvs un Vectēvs

OLĢERTS SKULTE

Dzimis 1923. gada 29. augustā Rīgā,
miris 2014. gada 18. novembrī Virdžīnijā

Pateicībā un mīlestībā, atceroties viņa neizsmeļamo labsirdību, piemin:

SIEVA VIJA SKULTE

DĒLS RICHARDS SKULTE, VEDEKLA DINA SKULTE

MAZMEITAS KRISTĪNA UN ĒRIKA SKULTE

Meklētāja ceļš ir galā.

Vakars metas, tālu iets.

Baltā ziemā, svešā malā

Sārti uzplaukst blāzmas zieds.

(K. Skalbe)

Dieva mierā aizgājis

VIKTORS BEŅISLAVSKIS

Dzimis 1923. gada 24. jūnijā Gaigalavā Latvijā,
miris 2015. gada 9. janvārī Mineapolē, Minn.

Ceļamaize –

dziļa, svinīga pielūgsmē Dievam,

Krustu pārmetot, Tēvreizi skaitot.

(Eleonora Tjarve)

Mīļā piemiņā paturēs

ANDREJS UN ANTRA PAKALNS

ST.PAULAS LAVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN ĀRZEMĒS

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā aktrise

AIDA SAVINO dzimusi HINCENBERGA

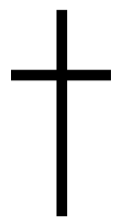
Dzimusi 1938. gada 28. aprīlī Staicelē, Valmieras apriņķī,
mirusi 2014. gada 22. decembrī New York

Par viņu sēro

DĒLS CHRITOPHER

MĀSA RŪTA AR VĪRU HELMŪTU

KRUSTMEITA BENITA AR ĢIMENI

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

GITA MUZIKANTS

Dzimusi 1940. gada 20. augustā,
mirusi 2015. gada 13. janvārī

Skumjās un dziļā mīlestībā viņu piemin
AIVARS, DAIGA UN ANDREJS OSIS

Mūžībā aizgājis

MARGERS PINNIS

Dzimis 1957. gada 22. maijā Ņujorkas pilsētā,
miris 2015. gada 9. janvārī Sleepy Hollow, New York

Šeit visi mēs tik brīdī! –
Tā senā dziesma pauž.
No debesīm Tu spīdi,
Sirds tavu gaismu jauž.
(Elza Ķezbere)

Par viņu sēro
SIEVA BAIBA
SIEVAS TĒVS DAINIS RUDZĪTIS
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ

No mūsu ilggadīgā draugu pulka šķirusies

BRIGITA MUZIKANTS

Mirusi 2015. gada 13. janvārī Rīgā

Skumjās viņu piemin
BRIGITA UN LAIMONIS, ILONA UN RAIMONDS, VIVIANA UN ULDIS

Mūžībā ir aizgājusi

DAINA PLIČS

Dzimusi 1941. gada 23. janvārī Latvijā,
mirusi 2014. gada 20. decembrī Grand Rapids, MI

Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds ir mieru ieguvusi.
(A. Lūsis)

Sērās piemin draugi Lansingā un Grandrapidos

(Turpināts no 18. lpp.)

viņu lielo mīlestību: kā caur gadiem viņi gājuši roku rokā, daudz dejujuši, priecājušies un strādājuši. Viņi abi mīlēja ceļot un kopš 1990. gada pavadīja gandrīz katru vasaru Latvijā. Arnolds bija sirsnīgs ģimenes galva, kas mīlēja sasaukt savējos kopā svētkos. Pateicības dienā gatavoja titaru un pateicās par visu, kas pēdējā gadā bijis labs. Kā Arnoldam, tā Līgai ģimene bija ļoti svarīga, un viņi pavadīja daudz laika kopā ar mazbērniem; devās kopīgos ceļojumus uz dažādām vietām, arī uz Latviju.

Jau no 1950. gada Arnolds Ruperts bija aktīvs latviešu sabiedrībā, agrākajos gados jaunatnes pasākumos, vēlāk plašākās latviešu organizācijās. Viņš atbalstīja Amerikas latviešu apvienību un Pasaules brīvo latviešu apvienību kā mūža biedrs, un darbojās vietējā Grandrapidu Latviešu biedrības valdē. Grandrapidu ev. lut. draudzē, viņš kalpoja padomē un valdē kopš 1980. gada, 17 gadus viņš bija draudzes priekšnieks. Vietējā pensionāru biedrībā viņš bija revīzijas komitejas priekšnieks. Par darbu latviešu sabiedrības labā Arnolds Ruperts bija apbalvots ar Amerikas latviešu apvienības atzinības rakstu un latviešu evaņģēliski luteriskās baznīcas Amerikā archibīskapa atzinības rakstu.

Varbūt svarīgākais, ko Arnolds Ruperts deva latviešu sabiedrībai, bija darbs ar 3x3. Kaut gan viņa sieva Līga Ruperte tiek uzskatīta par 3x3 uzsācēju un māti, Ar-

nolds viņai bija vienmēr blakus, un bez viņa atbalsta un palīdzības 3x3 kustība nebūtu izveidojusies tāda, kāda tā ir šodien. Viņš palīdzēja uzsākt pirmo nometni 1981. gadā Gaņzerā, vēlāk vadīja divas nometnes un bija līdzvadītājs trijās. Astondesmitos gados viņš bija arī administrators/kasieris un deviņdesmitos gados nometņu vadītāja palīgs 3x3 Gaņzerā. Viņš bija Ziemeļamerikas 3x3 padomes kasieris un piedalījās vēl oktobra sēdē. Latvijas 3x3 kustībā Arnolds bija ārzemju koordinators, apzinot un reģistrējot dalībniekus no zemēm ārpus Latvijas kopš pirmās nometnes Madlienā 1990. gadā līdz pēdējai vasarai. Viņš bija Latvijas 3x3 padomes loceklis un piedalījās sēdēs, kad tas bija iespējams, tradicionāli aicinot padomes locekļus uz jūnija sēdi Rupertu dzīvokli Pārdaugavā. Rupertu 1981. gadā Gaņzerā uzsāctais 3x3 ir ļoti sekmīgs pasākums ar aktīvām nometnēm šodien Latvijā (divas), Amerikā (divas), Austrālijā, Anglijā (divas) un Īrijā. Grāmata par 3x3 nometnēm Latvijā, kuŗu iecerēts izdot 2015. gadā, būs veltīta Arnolda piemiņai.

Arnolds Ruperts aizgāja mūžībā 2014. gada 6. decembrī mājās, ģimenes vidū. Viņu izvadīja 15. decembrī Grandrapidu baznīcā ap 150 radu, draugu, militārie un profesionālie kolēģas un plaša latviešu saime. Arnolda pelnus pavasarī apglabās Woodlawn kapsētas latviešu nodalījumā Grandrapidos.

Pēc Arnolda Ruperta paša dzīvesstāsta Mairas Bundžas un Līgas Rupertes redakcijā

Sekojoš savai ilgu gadu dzīvesbiedrei

Ninai Kalniņš,
mūžībā aizgājis

VISVALDIS KALNIŅŠ

Dzimis 1923. gada 7. janvārī Siguldā, Latvijā,
miris 2014. gada 31. decembrī Smiltēnē, Latvijā

Mūža lielāko daļu dzīvojis Venecuēlā un Ņudžersijā

Mūsu mīlais filistrs
PhD

JURIS KALĒJS

Dzimis 1942. gada 4. maijā Rīgā,
miris 2015. gada 6. janvārī Velzlijā, Masačusetā

KORPORĀCIJA TALAVIJA

Pēc ilgās un grūtas slimošanas mūžībā aizgājusi mūsu mīļā
Korp. Gaujmaliete Fil!

ILGA VĪTOLIŅA, 39c

Dzimusi 1937. gada 22. jūnijā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2015. gada 6. janvārī Čikāgā, IL, ASV

Bet savu dvēseli viņa tālāk nesa
Kā rīta sauli sārtos mākoņos...
(Rainis)

Mīļā piemiņā viņu paturēs
GAUJMALIETES ČIKĀGĀ
UN VISĀ PASAULĒ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Bobslejiem četras medaļas

Pasaules kausa (PK) izcīņas trešā posma sacensības bobslejā turpinājās Vācijā, Altenbergas trasē. Divas sudraba medaļas izcīnīja Oskars Melbārža pilotētās ekipāžas. Divniekos (*attēlā pa labi*) viņš startēja ar stūmēju Daumantu Dreiškenu.

Divu braucienu summā Melbārdis ar Dreiškenu finišēja pēc minūtes un 53,25 sekundēm, no uzvaru izcīnījušās Šveices pilota Beata Hefti ekipāžas atpaliekot 0,08 sekundes.

Četrniekos Oskars Melbārža vadītais četrnieks ar stūmējiem Daumantu Dreiškenu, Arvi Vilkasti un Jāni Strengu pirmajā braucienā sasniedza otru labāko rezultātu startā un pirmo finišā. Pēc otrā brauciena līderos izvirzījās Vācijas ekipāža, pārspējot Melbārdi par četrām sekundēm simtdaļām.

Otra Latvijas ekipāža Oskars Ķibermanis/Vairis Leiboms ieguva astoto vietu, pirmo reizi sezonā divnieku sacensībās iekļūstot pirmajā desmitniekā. Četrniekos Oskars Ķibermanis ar stūmējiem Helviju Lūsi, Raivi Zīrupu un Vairi Leibomu izcīnīja augsto ceturto vietu.

Turpinājumā PK izcīņas 4. posmā Kēnigszē trasē Oskars Melbārdis un Daumants Dreiškens izcīnīja piekto vietu. Laika apstākļi nebija labvēlīgi. Pēc pirmā brauciena Latvijas ekipāža bija 10. vietā. Otrajā braucienā laika apstākļi bija visiem līdzvērtīgāki un Melbārža ekipāžas veiksmīgais brauciens ļāva viņam pakāpties uz piekto vietu. Otrā mūsu ekipāža – Oskars Ķibermanis un Vairis Leiboms ierindojās 11. vietā.

Četrnieku konkurencē Oskars Melbārdis ar stūmējiem Daumantu Dreiškenu, Arvi Vilkasti un Jāni Strengu izcīnīja vēl vienu medaļu – šoreiz bronzas.

Melbārža četrnieks

Oskars Ķibermanis ar stūmējiem Helviju Lūsi, Raivi Zīrupu un Vairi Leibomu ierindojās piektajā vietā.

Melbārdis pēc šīm sacensībām saglabāja līderpozīciju Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā četrnieku ekipāžām.

Junioriem zelts kamaniņu stafetē

Norvēģijā, Lillehammeres trasē, risinājās 30. pasaules meistarsa-

cikstes kamaniņu sportā junioriem. No Latvijas pārstāvjiem vislielāko panākumu guva komandu stafetes braucēji, astoņu vienību konkurencē izcīnot zelta medaļas. Vienībā startēja Ulla Zirne, Kristers Aparjods un divvietīgā ekipāža – Kristens Putins/Kārlis Krišs Matuzels. Nevien no Latvijas braucējiem neizcīnīja pirmo vietu savā disciplīnā, taču visi iekļuva trijniekā, kas kopsummā deva uzvaru.

Ulla Zirne palīdzēja kaldināt uzvaru

Individuālajā ieskaitē vislabāko sniegumu demonstrēja junioru izlases līdere un pieaugušo izlases dalībniece Ulla Zirne, kas 38 dalībnieču konkurencē ierindojās 11. vietā. Sacensību uzvarētājai Džesikai Tibelai (Vācija) Ulla zaudēja 0,786 sekundes. Kendija Aparjode izcīnīja 13., Alise Evelīna Mītkus – 22. vietu.

Divniekiem augsto piekto vietu ieguva Kristens Putins/Kārlis Matuzels.

Individuāli junioriem startēja 42 sportisti. Labāko sniegumu no Latvijas braucējiem parādīja Kristers Aparjods – 20., un Ralfs Bērziņš – 23. vieta.

Oberhofas trasē risinājās Pasaules kausa izcīņas 5. posma sacensības. Divniekos Juris un Andris Šici izcīnīja piekto vietu. Otra mūsu ekipāža – Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš izcīnīja 12. vietu. Individuāli visaugstākajā – 12. vietā – ierindojās Inārs Kivlenieks.

Stafetes braucienā Latvijas kamaniņbraucēju komandu – Elīzu Tirumu, Ināru Kivlenieku un Andra Šica/Juša Šica divnieka ekipāžu tikai 0,476 sekundes šķīra no vietas uz pjedestāla. Viņi ierindojās piektajā vietā.

Brāļi Dukuri iepazīst Tretjakova spēku

Pasaules kausa izcīņā skeletonā kārtējo panākumu guva brāļi Dukuri. Trešajā posmā Vācijā, Altenbergas trasē, viņi izcīnīja trešo dubultuzvaru – (*attēlā*).

Sarežģītajos laika apstākļos, kad gaisa temperatūra bija tuvu +10 grādiem, brāļi Dukuri bija stabilākie braucēji, apsteidzot konkurentus, starp kuriem bija arī Soču Olimpisko spēļu čempions Alek-

sandrs Tretjakovs. Viņš pirmajos divos PK posmos nebija startējis, bet Altenbergā palika 0,19 sekundes aiz Tomasa Dukura.

Pasaules kausa izcīņas 4. posmā Kēnigszē trasē brāļiem Dukuriem Dukuriem neizdevās turpināt līdzšinējo panākumu seriju, kurā tika gūtas visaugstākās vietas pirmajos trijos posmos. Šoreiz Martins Dukurs pirmo reizi sezonā piekāpās Tretjakovam. Tomass Dukurs bija līderis pēc pirmā brauciena, taču summā ieņēma 8. vietu. Trešajā vietā ierindojās amerikānis Metjū Antuāns. Sacikstes risinājās nelabvēlīgi siltos un miglainos laika apstākļos, brīžiem līstot lietum un sniegot slapjam sniegam.

Rastorgujevs – augšup un lejup

Pasaules kausa izcīņas ceturtais posms biatlonā Vācijā, Oberhofas trasē, sākās ar 4x7,5 km stafeti. Latvijas biatlonisti Andrejs Rastorgujevs, Daumants Lūsa, Roberts Slotiņš un Rolands Pužulis smagos laika apstākļos – biežā miglā un lietū, kā arī apledojušā trasē finišu nesasniedza, jo tāpat kā vēl 13 komandas tika apsteigtas par apli.

Toties 10 km sprinta distancē 100 biatlonistu konkurencē ātru soliparādīja Andrejs Rastorgujevs un izcīnīja augsto sesto vietu. Tiklīdz vēl augstāk viņam traucēja kļūdas šaušanā.

Andrejs Rastorgujevs distancē

Šis ir Rastorgujeva labākais rezultāts sprintā šosezon un otrs labākais PK izcīņā.

Arī masu startā (15 km) Rastorgujevs izcīnīja sesto vietu, kas arī ir viens no viņa karjeras labākajiem sasniegumiem. Mūsu biatlonists sevi var saukt par biatlona elites pārstāvi – Oberhofā abās individuālajās sacensībās sešniekā iekļuva tikai francūzis Furkads un Rastorgujevs.

5. posmā Rūpoldingā, Vācijā, stafetē mūsu biatlonistiem neveicās tāpat kā iepriekš. Andrejs Rastorgujevs spēja Latviju pirmajā posmā izvirzīt vadībā, taču divi soda apli šaujot stāvus atmeta viņu uz 18. vietu savā posmā. Viņa partneri – Rolands Pužulis, Roberts Slotiņš un Daumants Lūsa šaušanā arī daudz kļūdījās, un beigās mūsu vienībai tikai 23. vieta 25 izlašu konkurencē.

10 km sprinta sacensībās Rastorgujevs izcīnīja piekto vietu, kas ir viņa karjeras dalīts trešais labākais sasniegums.

15 km masu startā Rastorgujevam neveicās – tikai 29. vieta.

Jānis Ikaunieks spēlē Francijas futbola klubā Metz

Talantīgais Latvijas futbolists Jānis Ikaunieks oficiāli noslēdzis līgumu ar Francijas augstākās

ligas vienību Metz līdz 2019. gadam. Par Ikaunieku interesi iepriekš bija izrādījis arī Amsterdamas Ajax, Vācijas Stuttgart un Anderlecht no Beļģijas, taču Latvijas futbolists deva priekšroku Mecas klubam.

19 gadu vecais Ikaunieks Latvijas virslīgas turnīrā aizvadītajā sezonā guva 23 vārtus un viņa rēķinā bija arī deviņas rezultatīvas piespēles. Jānis debitēja Latvijas valstsvienībā, dodoties laukumā spēlēs pret Turciju (1:1) un Nīderlandi (0:6) Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā.

Ikaunieks spēlētāja karjēru sāka Kuldīgā, kur ar vietējo komandu divreiz uzvarēja Latvijas jaunatnes meistarsacīkstēs. Tagad viņš dzīvo Liepājā.

Par Jāņa Ikaunieka izvēli apmierināts ir futbola kluba Liepāja vadītājs Māris Verpakovskis: “Liels prieks par Jāni Ikaunieku un visu Liepājas futbolu. Šī pāreja pierāda, ka strādājam pareizā virzienā. Francijas meistarsacīkstēs ir starp spēcīgākajām Eiropā. Iepriekšējā sezona Jānim neapšaubāmi bija pati veiksmīgākā. Ne tikai gūtie vārti sezonā, bet arī debija pieaugušo izlasē ir liels sasniegums. Cerams, ka FK Liepāja spēlētāji turpinās progresēt un nākamajā gadā nebūs viens, bet vairāki spēlētāji, kas pievienosies kādam spēcīgam Eiropas klubam. Esam spēruši mazu soli preti mērķim, kas pierādītu, ka FK Liepāja ir labs atspēriena punkts, lai nokļūtu labā Eiropas līgā. Liels paldies visiem atbalstītājiem, kā arī milzīga pateicība pienākas nu jau bijušajai SK Liepājas Metalurģs sistēmai, kas izaudzināja Jāni Ikaunieku līdz spēlētājam, kurš guvis 23 vārtus Latvijas futbola virslīgā.”

Jānis Ikaunieks oficiāli tika prezentēts Francijas plašsaziņas līdzekļiem. Ikaunieks sacīja, ka ir priecīgs atrasties jaunajā klubā, bet Metz galvenais treneris Albērs Kartjē latviešu futbolistam veltīja virkni komplimentu.

“Esmu priecīgs, ka atrodos šeit. Esmu laimīgs, un man patīk, kā viss šeit notiek. Esmu gatavs kluba labā atdot visus 100 procentus Jau iepriekš zināju par Francijas pirmo līgu, jo Latvijā sekoju līdzīgu meistarsacīkstēm,” teica Jānis. Kopš ierašanās jaunajā vidē Ikauniekam īpaši palīdzējis baltkrievu pussargs Sergejs Krivecs, kas bija klāt arī preses konferencē, pildot tulka pienākumus – Ikaunieks runāja krieviski, Krivecs to pārtulkoja angļiski, bet tulce informāciju pārtulkoja franču valodā.

“Krivecs man ir ļoti daudz palīdzējis, jo īpaši treniņos, jo viņš runā krieviski. Un viņš man palīdz joprojām. Esmu saticis daudz jaunu cilvēku, un visi kopumā pret mani izturas brīnišķīgi,” Ikaunieks turpināja.

Teniss

Latvijas tenisa līderis Ernests

Gulbis Austrālijas atklātajās meistarsacīkstēs vairāk nekā četras stundas ilgušā cīņā piecos setos ar 7:5, 0:6, 6:1, 6:7 (2:7) 6-8 zaudēja mājiniēku jaunajam talantam junioram Tanasi Kokinaki un izstājās pirmajā kārtā. Šajā turnīrā Gulbis spēlēja septīto reizi, tomēr vēl nekad nav izdevies tikt tālāk par otro kārtu.

Ātrslidošana

Urālu pilsētā Čelabinskā risinājās Eiropas meistarsacīkstes ātrslidošanā, kurās startēja Latvijas vienīgais šā sporta veida pārstāvis Haralds Silovs. 500 m distancē Silovs izcīnīja septīto, 1500 m – sesto, 5000 m – septīto un 10 000 m slidojumā astoto vietu. Kopvērtējumā daudzciņā tas deva septīto vietu.

Haralds Silovs

Hokejs

Latvijas hokeja izlases vārtsargs Edgars Masaļskis pievienojies Šveices NLA klubam Ambri-Piotta. Līgums noslēgts līdz janvāra beigām ar iespēju to pagarināt līdz šīs sezonas izskaņai.

Nacionālajā hokeja līgā (NHL) nosaukti hokejisti, kuri 25. janvārī Kolumbusā piedalīsies tradicionālajā Zvaigžņu spēlē. Viens no 42 hokejistiem būs Bufalo Sabres uzbrucējs Zemgus Girgenšons. Viņš iepriekš uzvarēja līdzjutēju balsojumā. Līdzās Girgenšonam pēc līdzjutēju balsojuma rezultātiem Zvaigžņu spēlē iekļuva arī pieci Čikāgas Blackhawks spēlētāji – vārtsargs Korijjs Krofords, uzbrucēji Patriks Keins, Džonatans Tēvs, aizsargi Dankans Kīts un Brents Sibruks.

Basketbols

Latviešu basketbolists Ojārs Siliņš guva 18 punktus Itālijas meistarsacīkšu spēlē, kurā viņa pārstāvētās Redžo di Emilijas Grissin Bon komandas sastāvā debitēja arī 16 gadus vecais latvietis Artūrs Strautiņš. Grissin Bon ar 79:56 izbraukumā pārliecinoši uzveica Brindizi Enel basketbolistus, Siliņš kļuva par sacensības rezultatīvāko spēlētāju.

Vieglatlētika

Par aizvadītā gada labākajiem Latvijas vieglatlētiem nosaukti šķēpmetēja Madara Palameika un tāllēcējs Elvijs Misāns. Palameika pagājušajā gadā divreiz laboja pašai piederošo valsts rekordu šķēpa mešanā. Tagad Latvijas rekords šķēpmesānā sievietēm ir 66,15 m. Misāns sasniedza savu personīgo rekordu – 8,05 m, kas tikai par diviem centimetriem atpaliek no vairāk nekā 31 gadu vecā Jurim Tonem piederošā valsts rekorda.

Sporta ziņas sakopojis P. KARLSONS